naš čas

glasilo socialistične zveze delovnega ljudstva

LETO XVI | ŠTEVILKA 49 (561) | VELENJE, 19. DECEMBRA 1980 | CENA 5 DINARJEV | YU ISSN 9350–5561

Šaleška dolina

V počastitev dneva oboroženih sil

V ponedeljek, 22. decembra slavimo po vsej naši domovini praznik naših oboroženih sil. Na dan praznika bo v domu kulture v Velenju s pričetkom ob 17. uri osrednja proslava s kulturnim programom, ki ga bodo med drugim izvajali rudarska godba Velenje in recitatorji. Ob tej priložnosti pa bodo seznanili občane tudi z dobitniki letošnjih priznanj in odlikovanj s področja SLO in DS.

Priložnostne prireditve ob dnevu Jugoslovanske ljudske armade bodo tudi drugod. Tako bodo na osnovni šoli Gustav Šilih Velenje odprli razstavo orožja, na svojstven način pa so praznik naših oboroženih sil proslavili mladi. Pretekli petek so namreč povabili na obisk v našo občino vojake in starešine in celjske vojašnice Jože Menih-Rajko. Po položitvi venca k spomeniku tovariša Tita v središču Velenja so si vojaki in starešine ogledali tovarno gospodinjske opreme Gorenmje, zatem samo mesto in njegove znamenitosti, popoldne pa so v kulturnem domu v Šoštanju vojaki pripravili skupaj z mladinkami obeh šoštanjskih osnovnih šol. Kulturni program. Pevski zbor vojakov je skupaj z mladinkami zapel nekaj revolucionarnih pesmi, nastopil je tudi glasbeni ansambel vojakov, predstavili pa so se še solisti pevci in glasbeniki — vojaki. Vojaki so izvedli tudi recital posvečen Titu, armadi in partiji, skupna vojakov albanske narodnosti se je predstavila z ljudskimi glasbili, Navdušenemu občinstvu je zelo ugajal tudi črnogorski guslar (vojak), ki je ob spremljavi opeval boje legendarne Sutjeske. Ob koncu so nastopajoči skupaj z obiskovalci v dorani zapeli pesem Druže Tito mi ti se kunemo.

V spomin na to izredno uspelo gostovanje vojakov iz Celja v občini Velenje, še posebej v Šoštanju, jim je predsednik skupščine krajevne skupnosti Šoštanj Martin Primožič podelil bronasto plaketo z grbom Šoštanja in pismenim priznanjem ter se zahvalil z besedami, da je bil ta dan v Šoštanju Jugoslavija v malem. Občinstvo, ki je napolnilo dvorano skupaj s predstavniki družbenopolitičnih organizacij in mladine je nastopajoče vojake nagrajevelo z dolgimi aplavzi, z željo da bi bilo še več takih srečanj. Po končanem nastopu v Šoštanju so se vojaki in starešine skupaj z mladimi iz Šoštanja in Gaberk zbrali na srečanju v Gaberkah.

V sredo pa je okrog 50 mladincev, predstavnikov zveze rezervnih vojaških starešin, zveze borcev, občinskega štaba teritorialne obrambe, posameznih komisij pri občinski konferenci zveze socialistične mladine Velenje in učencev osnovnih šol in njihovih mentorjev odšlo na ogled tehničnega zbora v vojašnici Jožeta Menihar-Rajka.

Rudnik lignita Velenje

V jamo tudi v nedeljo

V velenjskem rudniku lignita so se odločili, da bodo delali v jutranji izmeni tudi v nedeljo 21. in 28. decembra ter zadnji dan starega leta, da bi dosegli letni proizvodni načrt.

Sicer so do 17. decembra zjutraj nakopali v tem letu že 4,429.700 ton premoga, samo v decembru pa 278.700 ton. Da bi izpolnili letni proizvodni načrt pa morajo nakopati še 270.300 ton lignita.

Proizvodnja zadnjih dni oziroma tednov kaže, da akcija za povečanje proizvodnje ni bila zaman in je pričakovati, da bodo velenjski rudarji letos, vsem težavam navkljub, vendarle dosegli letni proizvodni načrt.

Delovni ljudje in občani gradijo splošno ljudsko obrambo ter uresničujejo in razvijajo družbeno samozaščito kot svojo nedotakljivo in neodtujljivo pravico in dolžnost, tako da na podlagi izkušenj predvojnega naprednega delavskega gibanja, NOB in revolucije varujejo in branijo vrednote in dobrine samoupravne socialistične družbe . . . (foto S. Vovk)

Predsedstvo OK SZDL

Planski dokumenti

Na 22. seji, bila je 16. decembra, je predsedstvo občinske konference SZDL Velenje obravnavalo gradivo, ki je bilo pripravljeno za programsko sejo občinske konference SZDL Velenje 18. decembra, posebej še poročilo o delu OK SZDL ter programske smernice za nadaljnjo aktivnost OK SZDL. Potrdilo pa je tudi predlog kadrovskih sprememb oz. dopolnitev v organih občinske konference SZDL.

V nadaljevanju seje je predsedstvo OK SZDL Velenje spregovorilo še o oceni poteka priprav planskih dokumentov za novo srednjeročno obdobje 1981 — 1985. Iz razprav je mogoče povzeti ugotovitev, da so bili nosilci in organizatorji razprav o predlogih planskih dokumentov predvsem strokovne službe, ne pa družbeno politične organizacije v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela. Razvojni načrti temeljnih oz. drugih organizacij združenega dela pa so nastajali odmaknjeno od delavcev, zato so delavci tudi samo formalno sprejemali zamisli, v kolikor so sploh bili predloženi zborom delavcev. Ugotavljati pa je tudi mogoče, da sklepe in stališča predsedstva OK SZDL o vsebini planov temeljnih nosilcev planiranja za prihodnjih pet let sestavljalci predlogov dokumentov niso povsem upoštevali, zlasti ne tisti del, ki določa prednostne naloge. Premalo pa je v dokumentih izpostavljena tudi odgovornost izvajalcev za uresničevanje nalog na posameznih področjih svobodne menjave dela.

M. L.

Seja zborov skupščine občine Velenje

Potrdili predlog dogovora o temeljih plana

V ponedeljek je bila seja vseh treh zborov skupščine občine Velenje. V bogatem dnevnem redu sta bili gotovo najpomembnejši točki obravnava analize rezultatov gospodarjenja združenega dela občine Velenje v prvih devetih mesecih letošnjega leta ter obravnava predloga dogovora o temeljih družbenega načrta občine Velenje v naslednjem srednjeročnem obdobju.

Ob obravnavi analize gospodarjenja združenega dela občine Velenje v prvih mesecih letošnjega leta je bilo ugotovljeno, da se je naše gospodarstvo pričelo obnašati mnogo bolj stabilizacijsko kot v preteklih letih, njegova prizadevanja pa potekajo bolj v skladu z občinsko resolucijo. V tem obdobju smo dosegli 25 odstotno rast celotnega prihodka, obenem pa tudi 25 odstotno rast porabljenih sredstev tako da ugotavljamo poslovanje brez ekonomičnosti. V primerjavi s preteklim letom se je ponovno znižal delež dohodka, ki ostane gospodarstvu. Do te negativne usmeritve je prišlo kljub zniževanju prispevkov SIS v strukturi dohodka. Povečal se je namreč delež ostalih udeležencev pri delitvi dohodka, in sicer z lanskih 43,7 odstotkov na 46,3 odstotka.

Najbolj zaskrbljujoče so vsekakor izgube; tako so menili tudi delegati na seji. Te so v devetmesečju dosegle višino 599.740 tisoč dinarjev, kar je za štirikrat več kot v enakem obdobju lani. Te izgube je »ustvarilo« 19 organizacij, ki so zaposlovale 6832 delavcev.

Direktorji organizacij združenega dela, ki so poslovale z izgubo, so na seji skupščine prikazali težave, s katerimi se srečujejo delavci posameznih delovnih kolektivov.

Ker razprava k tej točki dnevnega reda ni nudila kvalitetnejših osnov za razrešitev zapletenega gospodarskega položaja, je bil sprejet predlog, da se delegati že ob sprejemanju zaključnih računov v organizacijah združenega dela bolje pripravijo na obravnavo letnih rezultatov gospodarjenja na seje občinske skupščine.

Najpomembnejša točka dnevnega reda seje skupščine pa je bila vsekakor obravnava in potrditev predloga dogovora o temeljih družbenega plana občine Velenje v naslednjem srednjeročnem obdobju. Ta izredno pomemben dokument, ki opredeljuje razvoj občine v prihodnjem petletnem obdobju, je v organizacijah združenega dela povzročil precej živahnih razprav in številne dileme. Razvojne možnosti in obveznosti, je kljub dolgemu usklajevanju in iskanju najboljših rešitev povzročil, da so v nekaterih delovnih sredinah razmišljali celo o neizgradnji letošnjega samoprispevka.

Delegati so na seji skupščine predlagali predvsem posamezne dopolnitve dogovora ter vključitev določenih programov organizacij združenega dela, ki v dogovoru niso bili upoštevani. Delegati Gorenja so tudi menili, da je vprašljiva gradnja glasbene šole in zdravilišča v Topolšici, predvsem pa so opozorili, da so bistveno porasle potrebe republiških interesnih skupnosti, kar bo zelo močno obremenilo njihovo delovno organizacijo in je zato sprejetje sporazumov za republiške interesne skupnosti še vedno nedorečeno.

Pripombe so bile tudi na račun financiranja nogometa in rokometa v občini, saj zaradi razvoja teh dveh panog ob premalo dorečenih finančnih programih trpi množična telesna kultura.

Na seji je bilo postavljeno tudi vprašanje, zakaj ni predvidena nadaljnja gradnja Šaleške magistrale. Ugotovljeno je bilo, da trenutno ni ustreznih sredstev in da se bo gradnja, če se ne bodo odprle nove možnosti, nadaljevala po 1985. letu. Pripomba je bila izrečena tudi na račun gradnje novih potrebnih učilnic za usmerjeno izobraževanje. Po mnenju delegatov bi bila možna tudi adaptacija obsoječih neustrezno izkoriščenih prostorov.

Po razpravi, v kateri je bilo ugotovljeno, da se stabilizacija ne more izvajati na račun siromašenja kulture in že ustvarjenih pridobitev naše celotne skupnosti, so delegati soglasno potrdili predlog dogovora o temeljih družbenega načrta.

B. Z.

Problemska konferenca ZK

Prehod na usmerjeno izobraževanje

V programu dela komiteja občinske konference zveze komunistov Velenje so preobrazbo vzgoje in izobraževanja ter uvajanje usmerjenega izobraževanja v Šaleški dolini uvrstili med najpomembnejše naloge. Dosedanje aktivnosti v pripravah za prehod na usmerjeno izobraževanje so potekale v glavnem med izvajalci vzgoje in izobraževanja, posebej še med nosilci srednje stopnje usmerjenega izobraževanja, bolj malo pa med delavci v združenem delu. V razprave o usmerjenem izobraževanju pa so bile doslej tudi bolj malo vključene osnovne organizacije ZK.

Komite občinske konference ZK Velenje pripravlja zato za četrtek, 25. decembra problemsko konferenco o izvajanju priprav za prehod na usmerjeno izobraževanje. Komisija za idejno delo, znanost, kulturo in prosveto pri OK ZK je pripravila za problemsko konferenco obsežno gradivo o nalogah ZK v preobrazbi vzgoje in izobraževanja, o katerem bodo te dni razpravljali tudi na sestankih OO ZK materialne proizvodnje.

Gradivo, pripravljeno za problemsko konferenco, med drugim ugotavlja, da je v Šaleški dolini le malo temeljnih samoupravnih sredin, v katerih bi že zastavili aktivnosti, ki izhajajo iz zakona o usmerjenem izobraževanju ter iz osnov svobodne menjave dela, ki imajo sedaj že zakonsko osnovo. Zato bo treba čimprej uskladiti samoupravne splošne akte z zahtevami, ki izhajajo iz zakona o usmerjenem izobraževanju ter zakona o svobodni menjavi dela. Kar zadeva samoupravno planiranje kadrov in izobraževanje v tozdih pa velja omeniti, da bo treba čimprej pripraviti lastne izobraževalne programe in kritično presoditi predloge, ki izhajajo iz temeljnih planov posameznih posebnih izobraževalnih skupnosti v skladu z njihovimi kadrovskimi in materialnimi možnostmi. Izredno pomembna pa bo tudi usposobitev novih organizacij združenega dela — uporabnikov za prevzem nalog v zvezi, z izvajanjem dela vzgojno izobraževalnih programov, saj morajo zagotoviti kvalitetne pogoje in strokovno vodenje proizvodnega dela oz. delovne prakse šolajočih.

Osrednja naloga pa ostaja tudi za prihodnje povezovanje vzgojno izobraževalnega procesa z združenim delom, razvijanje novih družbenoekonomskih odnosov na področju vzgoje in izobraževanja ter vključevanje vzgoje in izobraževanja v stabilizacijske tokove.

Včeraj, danes, jutri

O družbenem načrtu

Vsi trije zbori velenjske občinske skupščine se bodo v ponedeljek, 22. decembra znova sešli na skupno sejo. Delegati bodo obravnavali predlog resolucije o politiki izvajanja družbenega načrta v občini Velenje za obdobje 1981—1985 v letu 1981 in predlog odloka o spremembah in dopolnitvah odloka o proračunu občine Velenje za letos. Obravnavali bodo tudi predlog odloka o začasnem financiranju potreb občine Velenje v prvem trimesečju prihodnjega leta in osnutka proračuna za prihodnje leto. Delegati zbora združenega dela in krajevnih skupnosti pa imajo na dnevnem redu še obravnavo predloga odloka o spremembi odloka o komunalnih taksah.

V Gorenju imenovali KPO

Delavski svet sestavljene organizacije združenega dela Gorenje je na seji 15. decembra imenoval predsednika in člane kolektivnega poslovodnega organa. Za predsednika KPO sozda Gorenje je bil imenovan dipl. inž. Gregor Švajger, za člane pa Anton Kumer (področje trženje), Ivo Draušbaher (organizacijsko področje) in Andrej Kržič (področje ekonomike).

Na seji so sprejeli tudi elemente samoupravnega sporazuma o temeljih plana sozda Gorenje za obdobje 1981—1985 ter potrdili program dela DSSS sozda Gorenje za naslednjih pet let. Sprejeli pa so tudi predlog delovne organizacije Alfa Vranje o vključitvi v sozd Gorenje.

Seminar za sekretarje OO ZK

V četrtek, 11. decembra je pripravil komite občinske konference ZKS Velenje seminar za sekretarje osnovnih organizacij ZK iz Šaleške doline, na katerem so spregovorili o nalogah osnovnih organizacij ZK pri uresničevanju sklepov in stališč 8. seje centralnega komiteja ZKS in 22. seje občinske konference ZKS Velenje. Seznanili pa so se tudi s programom dela komiteja OK ZK Velenje.

Nastop amaterjev iz Prijedora

Danes 19. dec. bo v Velenju gostovalo kulturno umetniško društvo iz Prijedora. Prireditev bo v Rdeči dvorani ob 18. uri. Člani društva bodo predstavili splet jugoslovanskih narodnih plesov. Sodelovala pa bosta tudi narodno zabavni ansambel z vokalnimi solisti ter tamburaški orkester. Pokrovitelj prireditve, ki je namenjena spoznavanju umetniških stvaritev bratskih narodov, je občinski svet zveze sindikatov Velenje.

O kolektivni gimnastiki

Na osnovni šoli XIV. divizije v Velenju je bil v ponedeljek za vse učitelje telesne vzgoje velenjske občine seminar o metodah kolektivne gimnastike. Vodila ga je magister Kolškova iz Ljubljane. Glavno pozornost so namenili ugotavljanju okvar in povezovanju zdravstvene službe s šolami, glede na to, da ima po podatkih v občini več kot polovica osnovnošolskih otrok telesne okvare kot so slaba drža, plosko stopalo itd.

Problemska konferenca

Kako obogatiti nadaljnje delo s pionirji

Prejšnji teden je bila problemska konferenca o vsebinskih in organizacijskih vprašanjih nadaljnjega razvoja zveze pionirjev. Na konferenci so želeli ugotoviti kakšne pozitivne vrednote je prinesla sedanja organiziranost in na katerih področjih delovanja se še pojavljajo slabosti, ki bi jih bilo v prihodnjem obdobju potrebno odpraviti.

V oceni dosedanjega delovanja zveze pionirjev v občini Velenje so poročevalci ugotavljali, da so letni programi pionirskih odredov oblikovani tako, da privzgajajo pionirjem socialistične vrednote kot so tovarištvo, ljubezen do domovine, spoštovanje dela in delovnega človeka, bratstvo in enotnost jugoslovanskih narodov, socialistični humanizem, odnos do narave in živih bitij, in to ne le z besedami, temveč z organizacijo mnogih različnih akcij, pohodov, srečanj z borci, množičnimi prireditvami, praznovanji in delovnimi akcijami.

Naši pionirji so v preteklosti organizirali že več množičnih prireditev. Tako je bilo v občini Velenje srečanje mladih dopisnikov Slovenije, zvezno srečanje mladih tehnikov Jugoslavije, organiziran je bil zaključek pohoda po poti XIV. divizije, in zbor jugoslovanskih pionirjev na Graški gori. Občinski svet zveze pionirjev je pripravil republiško srečanje pionirskih folklornih skupin, republiško srečanje pionirskih lutkovnih skupin, republiško srečanje pionirjev zgodovinarjev in likovnikov ter pohod TITO — REVOLUCIJA — MIR s Titovega trga v Šoštanj.

Ena od velikih akcij je tudi Kurirčkova pošta. Letošnje Kurirčkove pošte se je udeležilo 426 pionirjev na pohodu in 254 pionirjev izvajalcev kulturnega programa. Pri uresničitvi te akcije je sodelovalo tudi veliko odraslih, ki so s svojim prispevkom obogatili prireditev.

Pionirji iz naše občine pa so se izkazali tudi pri uresničevanju različnih človekoljubnih akcij. Tako so prodajali voščilnice za pomoč palestinskim otrokom, zbirali so denar za nakup copat za afriške otroke, ki jim noge razjeda bolezen, zbirali so prostovoljne prispevke v tednu solidarnosti. Precej denarnih sredstev so zbrali za pomoč prebivalcem Črne gore, poleg tega pa so sodelovali pri zbiranju sredstev za Pionirski dom v Dolenjskih toplicah.

Pionirji delujejo v 262. različnih interesnih krožkih. V krožke je vključenih od 77 do 100 odstotkov učencev-pionirjev. Veliko pionirjev je osvojilo Kajuhovo bralno značko.

Na problemski konferenci so prisotni menili, da je potrebno v prihodnjem obdobju predvsem okrepiti mentorsko dejavnost, kar najbolj odgovorno kadrovati mentorje ter jim z razbremenitvijo drugih nalog omogočiti uspešnejše delovanje med pionirji. Marsikaj bi bilo potrebno storiti, da bi se zanimanje mladih povečalo na poljudno znanstvenem in gospodarsko tehničnem področju.

V krajevnih skupnostih bi se morali zavzeti za ustanavljanje pionirskih hišnih svetov ter preko pionirske organizacije omogočiti, da se bodo pionirji lahko vključevali tudi v življenje in delo kraja.

Na konferenci so tudi menili, da bi bilo potrebno bolje urediti financiranje delovanja pionirjev. Sicer pa lahko ugotovimo, da je pionirska organizacija kljub težavam na katere so opozorili, delovala uspešno in da so pionirji s svojo aktivnostjo dosegli dobre rezultate.

B. Z.

Tudi tekmovanja privabljajo številne pionirje

Jezikovno razsodišče (3)

Ne Novak Janko, temveč Janko Novak

Občutek za pravilno jezikovno rabo je danes opešal že pri tako vsakdanji stvari, kot je pisava imena in priimka. V skoraj vseh evropskih jezikih velja pravilo, da se piše ime pred priimkom. Res je priimek splošnejši in pomembnejši za določanje človekove identičnosti, ime pa je bližje človekovi osebi in mu gre zato prvo mesto.

Ta enotni način pisanja nam tudi omogoča, da v tujem jeziku, pa tudi pri domačih imenih kot **Rudolf Francl**, brez težav razberemo, kaj je ime in kaj priimek. Samo v abecednih seznamih, ki so urejeni po priimkih, je lahko priimek spredaj. Imen velikih ali znanih ljudi iz preteklosti in sedanjosti smo se učili in jih spoznavali le v obliki **France Prešeren, Oton Župančič, Ivana Kobilca** itn. — Od kod torej čudna razvada, ki je je zmeraj več, da se ljudje podpisujejo narobe, s priimkom spredaj? Jih je tako ustrahovala birokracija? Ta res kar naprej zahteva od občanov, naj v káko okence vpišejo „priimek in ime" — pa največkrat brez potrebe v tej obliki, saj bi bilo pri veliki večini obrazcev enako dobro normalno zaporedje: ime in priimek. Enako napačne obrazce imajo razne neuradne ustanove, recimo banke. Še huje: v tej obliki si dajejo delati napisne table obrtniki in podjetniki, odvetniki in zdravniki, čeprav jih nihče ne sili k temu. Celo na spomenikih in nagrobnikih je vse več imen napisanih narobe. Tudi mladi se napačno podpisujejo — ali zato, ker jih premalo učimo, kako je prav? Kjer nas v napačno rabo ne sili birokracija, tiščimo vanjo sami iz neznanja, površnosti in malomarnosti.

Razsodišče vabi vse posameznike, društva, ustanove in organizacije, ki jim skrb za slovenski jezik ni tuja, naj predloge in pobude za boljše jezikovno izražanje pošiljajo na naslov: Sekcija „Slovenščina v javnosti", Jezikovno razsodišče, RK SZDL Slovenije, 61000 Ljubljana, Komenskega 7.

Dober slovenski jezik naj bo naša skupna skrb!

Prejeli smo

Svobodna menjava dela v zobozdravstvu

Delavci zdravstvenega centra, tozd Zobozdravstvo Velenje, ki opravljajo zobozdravstvene storitve za zavarovance občin Velenje in Mozirje, so v sporazumih o svobodni menjavi dela za leto 1980 dogovorili obseg storitev: v OZS Velenje 2438.090 faktorjev, oziroma 18,387.302 din skupne vrednosti programa, v OZS Mozirje 550.000 faktorjev oziroma 4.006.000 din skupne vrednosti programa.

V občini Velenje se je fizični obseg storitev povečal za 28.7 % v Mozirju pa za 6,5 % kot posledica zaposlitve petin zobozdravnikov koncem leta 1979. S tem se je kadrovska zasedba tozd Zobozdravstvo povišala za 25 % in dosegla v Velenju predviden republiški normativ: 1 team stomatologa na 1500 otrok v starosti 3-18 let in 1 team stomatologa na 1800 prebivalcev, starejših od 18 let. Na območju občine Mozirje je kadrovska zasedba komaj 49,3 % republiškega normativa in pride ekipa po sedanji zasedbi na: 3000 otrok, starih od 3 — 18 let in 3650 prebivalcev nad 18 let. Pri tem velja poudariti, da so zobozdravstveni delavci sprejeli za 15 % višji delovni normativ, kot ga imajo izvajalci v drugih občinah, z drugo besedo drugje bi z isto zasedbo dogovorili za 15 % nižji program dela ali pa bi za enak program zahtevali 15 % več kadra in sredstev.

Izvajanje programa zobozdravstvenih storitev Skozi vse leto ni potekalo po planirani in dogovorjeni dinamiki. Že po 1. polletju so podatki za območje občine Velenje pokazali, da je bilo opravljeno za 13,5 % več storitev od polovice letnega programa. V desetih mesecih je opravljeno 90,07 % letnega programa, oziroma za 8,13 % več od redne dinamike plana. Primerjalno s storitvami v obdobju I — IX. leta 1979 »je v enakem obdobju letos opravljeno: skupno število obiskov v indeksu 122, število prvih obiskov v indeksu 276, število posegov iz konzervative v indeksu 151, iz protetike v indeksu 115, ortodontskih posegov v indeksu 105, skupno število vseh storitev v indeksu 148.

Realizacija obsega storitev za odrasle je večja v indeksu 117,27, za otroke pa kar v indeksu 234,71. Obseg protetičnega zdravljenja nekoliko zaostaja, ker nismo zaposlili štirih zobotehnikov zaradi deficitarnosti teh kadrov. Tri od petih zobozdravnikov smo usmerili v otroško — šolske ambulante, ker namenjamo močan poudarek rasti in širjenje otroško — šolskega zobozdravstva. Pri tem smo se zavedali, da bi lahko vse novozaposlene kadre zaposlili za sanacijo skoraj kritične patologije zobovja odraslih, ker otroci ne bi nergali zoper čakalne vrste v zobnih ordinacijah. Toda, ali se ne bi ti otroci že čez nekaj let, skoraj odrasli, masovno pojavljali v vrsti čakajocih z veliko obolelostjo zobovja. Preventivno zdravljenje otrok in šolarjev dobiva svoje mesto in vlogo, rezultati pa bodo vidni šele v naslednjih letih.

Visoka obolelost zobovja odraslih, kjer velja posebej omeniti novo zaposlene delavce, ki prihajajo od drugod, se odraža v pritiskih na večanje obsega dela zobozdravstvenih ambulant. Visoka obolelost zahteva tudi neprimerno daljše zdravljenje posameznikov in podaljšanje čakalne dobe za prve preglede novih pacientov.

Vodja tozd Zobozdravstvo je z dopisom 12. septembra 1980 opozoril OZS Velenje, da so potrebe po zobozdravstvenem varstvu v občini Velenje večje od dogovorjenih v programu. Na seji skupščine zdravstvene skupnosti v septembru in začetku oktobra 1980, ki je dvakrat odpadla zaradi nesklepčnosti zbora uporabnikov in se je dvakrat morala sestati na ločenih sejah obeh zborov, smo na zboru izvajalcev dne 19. 9. 1980 predlagali povečanje programa za leto 1980 v obsegu za 10 %, finančno pa za 5 %, torej po polovični ceni, glede na to, da so fiksni stroški tozd že pokriti po dogovorjenem programu. Pri tem smo zagotovili, da bi povečan obseg dela namenili novim pacientom, ki so vpisani v knjigo čakajočih in s tem povečali število zavarovancev v zdravljenju zob.

Zbor uporabnikov o tem predlogu ni razpravljal. Iz prejetega zapisnika seje ugotavljamo, da je v zvezi s problematiko zobozdravstva delegacija krajevne skupnost Šalek — Gorica ugotovila slabšo dostopnost do zobozdravstvenih storitev pri skoraj dvojnem povečanju sredstev v primerjavi z letom 1979 in zahtevala pojasnilo. Delegacija Gorenja je pismeno zahtevala, »da se v tretjem in četrtem kvartalu zdravstvene storitve uskladijo s planskimi okviri, ker ne bomo priznali nikakršnih podražitev in poravnali kakršnihkoli izgub«.

Iz prejetih pismenih stališč je mogoče zaključiti, da uporabniki niso zainteresirani za povečanje obsega zobozdravstvenih storitev. To potrjuje tudi sklep IO OZS Velenje s 25. seje dne 21. 10. 1980, ki se do predloga za povečanje programa ni opredelil, ampak je izoblikoval mnenje, da naj tozd Zobozdravstvo organizira druge možnosti za delo in pridobivanje dohodka, kot na primer ambulanto za samoplačnike (variabilnega dela stroškov), neposredno menjavo dela itd.

Glede na vsa omenjena stališča in zahteve uporabnikov so morali delavci tozd Zobozdravstvo na 11. seji DS, dne 5. 11. 1980 in 12. seji DS dne 14. 11. 1980 sprejeti ukrepe, s katerimi bodo: uskladili izvajanje storitev za zavarovance OZS Velenje v okvirih sporazumno dogovorjenega programa, nadoknadili zaostajanje v planu do obveznosti in sporazuma do OZS Mozirje, uskladili delitev osebnih dohodkov z rezultati ukrepov za realizacijo letnih načrtov.

URESNIČEVANJE SVOBODNE MENJAVE DELA NA PODROČJU ZOBOZDRAVSTVA V ZDRAVSTVENEM CENTRU VELENJE

Pri tem velja posebej objaviti enega od konkretnih sklepov, da se mora usklajevanje obsega storitev izpeljati na za zavarovance najbolj sprejemljiv način tako, da se morajo vzeti v obdelavo vsi akutni in nujni primeri, delo s pacienti, ki so že v obdelavi, pa se zamakne za daljše vmesne roke med posameznimi ponovnimi pregledi.

Svobodna menjava dela, kot kaže opisana situacija, v velenjskem zobozdravstvu še ni v celoti zaživela, ker se uporabniki in izvajalci ne uspevamo dogovoriti v obojestransko korist. Razlika med potrebami po zobozdravstvenih storitvah in med finančnimi sredstvi, ki so jih uporabniki pripravljeni in sposobni nameniti zobozdravstvu, je očitno prehuda, da bi lahko v kratkem obdobju prišli do zadovoljivih rešitev. Izvršilni odbor občinske zdravstvene skupnosti Velenje je zato na zadnji seji zadolžil zobozdravstvene delavce, da pripravijo predloge za ukrepe, s katerimi bi v okviru finančnih zmožnosti skupnosti reševali vse nujne, bolečinske in sicer kritične primere, pri tem pa omogočili redno zdravljenje čim širšem krogu zavarovancev. Seveda bo o predlogih odločala zdravstvena skupnost, predvsem zbor uporabnikov.

Za konec še informacija od dostopnosti do zobozdravstvenih storitev: Za bolečinske primere je vsak dan, dopoldan in popoldan, dežurna ena ambulanta v ZD Velenje, v ostalih krajih imajo zavarovanci z bolečinskimi problemi prednost. Od sobote zvečer do ponedeljka zjutraj ter na praznike je organizirana dežurna služba v obliki stalne pripravljenosti, s tem, da je ekipa prisotna v ordinaciji na nedeljo in praznik od 8. do 12. ure. Za redno obdelavo vpisujejo zobne asistentke v »knjigo čakajočih« med ordinacijskim časom. Prosimo zavarovance, da pri vpisu izročijo dopisnico z naslovom, s katero jih bomo povabili na prvi ogled. Otroke in šolarje vpisuje zobna asistentka v ordinacijskem času tistega terepevta, ki je v delitvi dela zadolžen za otroke posamezne krajevne skupnosti, VVZ ali šole. Razpored je objavljen v čakalnici otroške — šolskih ambulant.

Upamo in želimo, da bo pričujoča informacija zadovoljivo pojasnila nekatera vprašanja in dvome zavarovancev o izvajanju zobozdravstvenih storitev v Velenju. Preostale probleme pa prepustimo delegatom obeh zborov občinske zdravstvene skupnosti, kjer je mesto dogovarjanja interesov vseh udeležencev svobodne menjave dela v zdravstvu.

ZDRAVSTVENI CENTER VELENJE
Tozd Zobozdravstvo

naš čas

»NAŠ CAS« glasilo SZDL, izdaja Center za informiranje, propagando in založništvo Velenje, p.o., Velenje, Cesta Františka Foita 10.

»NAŠ ČAS« je bil ustanovljen 1. maja 1965; do 1. januarja 1973 je izhajal kor štirinajstdnevnik »ŠALEŠKI RUDAR«, kot tednik pa izhaja »NAŠ ČAS« od 1. marca 1973 naprej.

UREDNIŠTVO: Marijan Lipovšek (direktor in glavni urednik), Stane Vovk (odgovorni urednik), Janez Plasnik, Tatjana Podgoršek, Boris Zakošek in Mira Zakošek (novinarji).

Izhaja ob petkih.

Uredništvo in uprava Velenje, Cesta Fratiška Foita 10, telefoni (063) 850 — 087, 850 — 316, 850 — 317. Brzojavni naslov: Informativni center Velenje.

Cena posameznega izvoda je 5 dinarjev, letna naročnina pa 210 dinarjev (za tujino 420 dinarjev).

Žiro račun pri SDK, podružnica Velenje, številka 52800 — 603 — 38482.

Grafična priprava, tisk in odprema: ČGP Večer Maribor.

Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo.

Za »NAŠ ČAS« se po mnenju Sekretariata za informacije izvršnega sveta Skupščine SR Slovenije, številka 421-1/72 z dne 8. februarja 1974 ne plačuje temeljnega davka od prometa proizvodov.

Za stanovanje je potrebno varčevati

Skoraj ni družine, ki bi lahko z lastnimi sredstvi kupila stanovanje ali zgradila hišo, zato bi vas želeli seznaniti z možnostmi namenskega varčevanja za stanovanje pri temeljnih bankah združenih v Ljubljansko banko.

Varčujete lahko z rednimi mesečnimi pologi ali z enkratnim pologom.

Varčevati je potrebno vsaj dve leti.

Pravico do posojila za stanovanje si lahko pridobite tudi s prodajo prihranjenih deviznih sredstev in vezavo njihove dinarske protivrednosti ali z vezavo dinarjev.

Če se odločite varčevati za stanovanje ali hišo z rednimi mesečnimi pologi, dobite npr. po štirih letih na privarčevani znesek kar 200 % posojila in še 40 % za ohranjanje realne vrednosti hranilne vloge.

Na vsa vprašanja o varčevanju vam bodo odgovorili v vaši banki.

ljubljanska banka

Seja občinskega sveta ZSS Velenje

Ocenili priprave na konferenco ZSS

Prejšnji četrtek je bila v dvorani skupščine občine Velenje razširjena seja občinskega sveta ZSS Velenje. Na seji so najprej spregovorili o sprejetih sklepih s prejšnje seje ter o njihovem uresničevanju. Člani sveta so se strinjali, da mora sindikat ob pripravi planskih dokumentov za naslednje srednjeročno obdobje vztrajati pri zahtevi, da bodo pravočasno sprejeti plani v slehernem tozdu, delovni organizaciji in samoupravni skupnosti. Potrdili so zahtevo, da vse predloge za javno razpravo najprej obravnavajo ustrezni organi, saj so drugačni postopki nesprejemljivi.

Na seji so opozorili, da je v posameznih organizacijah ZS potrebno preveriti, zakaj se ne uresničujejo stališča občinskega sveta ZSS o dohodkovnem povezovanju, integracijah in sodelovanju v energetski, gradbeništvu, kovinsko predelovalni industriji, gostinstvu in še na nekaterih drugih področjih.

Kritično je potrebno obravnavati tudi vse programske usmeritve, ki ne zagotavljajo dovolj dohodka za uresničevanje vseh interesov delavcev in ne nakazujejo perspektivnega razvoja. Pri sprejemanju planskih dokumentov je potrebno usklajevanje investicij z dejanskimi možnostmi in sprejetimi cilji za prestrukturiranje gospodarstva. Pri tem je potrebno zaostriti odgovornost vseh organov, da bodo investicije v skladu s postavljenimi kriteriji. Omeniti velja še eno mišljenje, izoblikovano na prejšnji seji in sicer, da so delavci v OZD preslabo informirani o konkretnih problemih, ki se pojavljajo pri investicijah na področju družbenih dejavnosti in dejavnosti materialne proizvodnje. Tako v veliki meri prevladuje prepričanje, da se načrtujejo obsežne in drage investicije, pa gotovo ni res.

Največ pozornosti pa so na četrtkovi seji namenili pripravam na drugo konferenco zveze sindikatov Slovenije. To je prav gotovo razumljivo, daj bodo delegati na tej konferenci obravnavali predlog družbenega dogovora o skupnih osnovah za oblikovanje in delitev sredstev za osebne dohodke in skupno porabo. Na tem področju že precej časa poteka razgibana družbeno politična aktivnost, vendar pa so naša pričakovanja močno prehitevala dosežene rezultate, zato se je v združenem delu povečalo število konfliktov v zvezi z delitvijo po delu. Delavci namreč vedno močneje postavljajo zahteve za nagrajevanje po dejanskih rezultatih dela ozirama po dejansko opravljenem delu.

Družbeni dogovor predvideva skupne osnove za oblikovanje sredstev za osebne dohodke in skupno porabo pri razporejanju čistega dohodka, poleg tega pa tudi skupna izhodišča za določanje in organiziranje del in nalog, skupne osnove in merila za ugotavljanje udeležbe delavca v sredstvih za osebne dohodke, izhodišča za oblikovanje in porabo sredstev skupne porabe ter drugo pomembne določbe. Čeprav družbeni dogovor, so menili člani občinskega sindikalnega sveta, ne prinaša vseh usmeritev, ki bi bile na tem področju potrebne, pa je vendarle izedno pomemben dokument, katerega potrditev je vsekakor potrebno sprejeti.

Pri naslednji točki dnevnega reda, obravnavi rezultatov gospodarjenja v prvih devetih mesecih, pa so na seji sveta menili, da so že ustvarjeni pogoji za kvalitetnejše oblike obravnave zaključnih računov, kjer bi na zborih delavcev spregovorili o celotni problematiki dela in življenja delavcev. Obravnavi rezultatov gospodarjenja pa bi morali večjo pozornost posvetiti tudi na sejah občinske skupščine ter spregovoriti predvsem o delovnih organizacijah, ki poslujejo na meji rentabilnosti ali celo z izgubo.

Ob koncu seje je bil sprejet še akcijski program za izvedbo letnih članskih sestankov sindikalnih organizacij občine Velenje. Ti sestanki morajo prispevati predvsem k nadaljnjemu izboljšanju vsebine in metod delovanja v sindikalnih organizacijah in k zmanjšanju forumskega dela.

Boris Zakošek

NOVOLETNA DARILA

Na razširjeni seji občinskega sveta ZSS Velenje so člani spregovorili tudi o novoletnih darilih. Menili so, da ta oblika nagrajevanja, med delavci po nepotrebnem razvija mezdno miselnost, saj se ti pri takšnih obdaritvah vse premalo zavedajo, da so darila plod njihovega dela in da bi ta sredstva lahko namenili ali razdelili tudi drugače. Na takšno miselnost kažejo tudi stavki kot: Kaj nam bodo dali. So nam dali. Tokrat se pa niso (so) izkazali. Ob tem pa je seveda popolnoma jasno, da so si delavci delili delček tistega kar med letom ni bilo porabljeno za osebne dohodke ali druge namene.

22. december

Ne manjka uspehov

Navodila pred začetkom dolge in naporne poti so še kako pomemben sestavni del vsakdanjih dolžnosti

V ponedeljek bomo proslavili dan oboroženih sil Jugoslavije. Slavje bomo obeležili s številnimi prireditvami, čestitali bomo vojakom, prvim čuvarjem pridobitev naše revolucije in nedotakljivosti meja naše samoupravne socialistične domovine. Obljubili jim bomo, da bomo vsi, ki kakorkoli sodelujemo v celovitem spletu obrambnih priprav, skupaj z njimi še vnaprej krepili obrambno sposobnost naše domovine. Skupno bomo neomajni in enotni odločno stopali pa jasno začrtani poti, nadaljevali bomo misel in delo tvorca naše neodvisnoti, velikega vojskovodje tovariša Tita.

Slavili bodo tudi vojaki v Logarski dolini in Podolševi, slavili bodo družno s tamkajšnjimi prebivalci, saj z nenehno krepitvijo delovnega in življenjskega sožitja predstavljajo najtrdnejši branik in zagotovilo našega nadaljnjega razvoja. Odgovorne so njihove dolžnosti ob meji, v tem času jih opravljajo v še posebej težkih pogojih, pa vendar nikoli ne pozabijo na ljudi okrog sebe. V vsakem času so pripravljeni na pomoč in sodelovanje. Uspehov jim ne manjka in nedeljenih priznanj nadrejenih tudi ne. Tudi letos so jih prejeli. Zasluženo.

Janez Plesnik

Presenečenja ne smejo dovoliti in ga tudi ne bodo.

Velenje

Sprejem za tekmovalce — kovinarje

Prejšnjo sredo sta izvršni svet skupščine občine Velenje in občinski odbor sindikata delavcev proizvodnje in predelave kovin Velenje organizirala sprejem tekmovalcev kovinarjev občine Velenje, ki so sodelovali na četrtem delovnem tekmovanju kovinarjev SRS in štirinajstem srečanju kovinarjev Jugoslavije.

Naše tekmovalce — kovinarje, ki so se na letošnjem tekmovanju zelo izkazali, je v imenu izvršnega sveta pozdravil predsednik Franjo Kljun, ki je pohvalil njihove dosežke, zavzetost in delavnost ter jim zaželel novih uspehov v delovnih organizacijah in na podobnih tekmovanjih. Ob tej priložnosti je ekipi kovinarjev, ki je na republiškem prvenstvu osvojila prvo mesto, v imenu izvršnega sveta podelil priznanja občine Velenje. Organizatorja sprejema pa sta kovinarjem podarila tudi praktične nagrade.

Predsednik občinskega odbora sindikata delavcev proizvodnje in predelave kovin Miran Arzenšek pa je prisotne tekmovalce seznanil s prizadevanji, da bi to tekmovanje v prihodnjih letih še izpopolnili in obogatili. Podobna tekmovanja pa naj bi organizirali tudi sindikati delavcev drugih gospodarskih panog. To bi izboljšalo kvaliteto dela. Širila bi se spoznanja in izkušnje, tako na področju proizvodnega dela kot tudi samoupravne prakse.

B. Z.

Zmagoviti ekipi so podelili priznanje občine Velenje

Občinski svet ZSS Mozirje

Nedorečena delitvena razmerja

Na zadnji seji občinskega sveta zveze sindikatov Mozirje, bila je prejšnjo sredo, so se člani poglobljeno lotili obravnave stanja na področju delitve dohodka, delitve sredstev za osebne dohodke in skupno porabo. Osnova temeljite analize so bili odgovori na vprašalnik, ki so ga sestavili na občinskem svetu in so jih izoblikovali na razširjenih sejah izvršilnih odborov osnovnih organizacij sindikata v prav vseh sredinah. V Mozirju se zavedajo, da opravljena analiza ne zajema prav vseh nepravilnosti pri razporejanju in delitvi dohodka, daje pa kljub temu primerno podobo stanja na tem področju, ki je vsekakor med pomembnejšimi dejavniki boja za ustalitev gospodarskih tokov.

Prva je na mestu ugotovitev, da samoupravne sredine v preteklih letih niso upoštevale skupno dogovorjenih stališč in sklepov. Sredstva za osebne dohodke so tako v številnih primerih naraščala hitreje kot sredstva, namernjena izboljšanju in širitvi materialne osnove dela, kar je znatno oslabilo reprodukcijsko sposobnost gospodarstva. Čisti dohodek so delili v škodo razširjene reprodukcije, pa tudi rast osebnih dohodkov v žadnjih treh letih v večini primerov ni bila odvisna od rasti dohodka. Seveda se je stanje v letošnjem letu bistveno izboljšalo in tudi načrtovanje delitvenih razmerij za naslednje srednjeročno obdobje je skladno s sedanjo ekonomsko usmeritvijo.

Stanje glede ugotavljanja delavčevega osebnega prispevka v dohodku delovne organizacije prav tako ni zadovoljivo. Vrednotenje del in nalog v neposredni proizvodnji temelji na analitični oceni, ki vsebuje zahtevnost del, težavnost dela in delovne pogoje. Prav slednji so v prenekaterem primeru premalo poudarjeni in izenačujejo začetno osnovo kvalificiranih delavcev v proizvodnji in administrativnih delavcev, kar pogojuje selitve v pisarne. Kriteriji, kot so količina, kakovost in gospodarnost dela, so vse premalo ovrednoteni in opredeljeni, čeprav so v osebnem dohodku udeležni z dokaj visokimi odstotki. Izgovorov za takšno stanje je obilo in le redki so v celoti utemeljeni. Enako velja za fiksne dodatke, ki so zapisani v mnogih samoupravnih aktih, poleg tega pa je ta del dohodka neodvisen od prispevka posameznika k dohodku temeljne organizacije.

Zlasti burna je bila razprava glede nagrajevanja del in nalog režijskih delavcev. Prevladalo je mnenje, da je treba ločiti dela, ki neposredno vplivajo na potek in produktivnost proizvodnje, skratka oceniti tista režijska dela in naloge, ki so družbeno potrebne, ostale pa odpraviti. V mnogih sredinah se je namreč pri ocenjevanju teh delavcev uveljavila osebna ocena, ki največkrat ni realna, v veliko primerih pa se je že spremenila v stalni dodatek in torej nikakor ni dosegla željenih učinkov. Režijski delavci so v večini primerov nagrajeni glede na uspešnost gospodarjenja temeljne organizacije, v mozirski občini pa so ugotovili tudi primere, ko njihova nagrada temelji celo na povprečnem preseganju norm v delovni sredini.

Uveljavljanje svobodne menjave dela ni v celoti zaživelo, kar v največji meri velja za vzgojo in izobraževanje. Prihodki delovnih skupnosti skupnih služb so opredeljeni v samoupravnih aktih, odvisni pa so od odseganja prihodka temeljne organizacije. Izjeme seveda so in odstopanja bo treba nemudoma odpraviti. Slabo je opredeljeno razporejanje dohodka za osebne dohodke in skupno porabo v primeru motenj, saj v mnogih primerih na motnje sploh ne pomislijo. V gozdnem gospodarstvu in kmetijski zadrugi imajo ta primer sicer opredeljen, omejen pa je le na izpad proizvodnje v neugodnih vremenskih razmerah.

Najmanj aktivnosti so v združenem delu sumerili v iskanje rešitev za ugotavljanje rezultatov dela iz minulega dela. Gospodarno uporabo sredstev družbene reprodukcije, donosnost naložb, združevanje dela v drugi temeljni organizaciji in podobne kriterije v določeni meri vrednotijo le v Elkroju in Smreki, drugod pa je edino merilo delovna doba. Razmerje med najnižjim in najvišjim osebnim dohodkom, razen v Glin-u, ni višji od 1:4.

V združenem delu so doslej povečali osebne dohodke za 10 do 24 odstotkov, dogovorjena stališča pa so prekoračili le v Elkroju in v Komunalnem podjetju. Sicer so življenjski stroški v devetih mesecih porasli za 26,9 odstotkov, realni osebni dohodki pa so padli za 9,2 odstotka in bodo do konca leta še bolj. Ob ocenjevanju delitve sredstev za osebne dohodke so ocenjevali tudi delitev sredstev za skupno porabo in ugotovili, da je stanje na tem področju v Gornji Savinski dolini večinoma zadovoljivo.

J. P.

Člani osnovnih organizacij ZSMS in ZSS ljubljanske banke — Temeljne banke Velenje in podružnice SDK pripravijo za člane obeh delovnih skupnosti vsako leto več proslav. Vse letošnje proslave so bile povezane z likom in delom tovariša Tita. Na zadnji, ki so jo pripravili v počastitev 29. novembra, so predstavili mejnike v njegovem življenju. Spored so povezovale pesmi o življenju in revoluciji, med njimi tudi dela dijakov rudarskega šolskega centra Velenje.

»Kulturniška skupina« poskrbi ob praznovanjih za vse. Sodelavci so z nastopi zadovoljni. Zato se bodo trudili, da bodo nadaljevali delo tudi v prihodnje in v svoje vrste vključevali nove člane.

Dragica Povh

Priprave planskih dokumentov 1981–1985

Vloga delavca še ni uveljavljena

Dosedanji potek priprav planskih dokumentov in prve ocene razprav o planskih dokumentih za novo srednjeročno obdobje 1981—1985 kažejo na pomemben premik in na pomembno kvaliteto ter zavzetost za izdelavo kar najbolj kvalitetnih planskih dokumentov. Kljub temu pa se pojavlja več vprašanj, ki še zmeraj kažejo na nerazumevaje vloge in položaj načrtovanja (izdelava temeljev planov brez smernic elementov) in, ne nazadnje, tudi na ozkost planskih dokumentov.

Koordinacijski odbor za planiranje pri predsedstvu OK SZDL Velenje je na dosedanjih devetih sejah spremljal in usklajeval aktivnosti pri pripravi in izdelavi planskih dokumentov. O vsebinskih pripravah planskih dokumentov je tekla razprava tudi v okviru predsedstva občinske konference SZDL, občinskega sveta ZS, komiteja OK ZK in občinske konference ZKS Velenje. Organi družbenopolitičnih organizacij so postavili vrsto zahtev in opredelitev za nadaljnji potek izdelave planskih dokumentov, manj pa je bilo mogoče zaznati aktivnost družbenopolitičnih organizacij v temeljnih samoupravnih organizacijah in skupnostih.

Vloga delavca in njegova odgovornost se v postopkih priprav planov ni uveljavila v zadostni meri. Delavci v temeljnih organizacijah združenega dela niso skupaj z drugimi nosilci načrtovanja opredeljevali smernice za oblikovanje lastnih načrtov razvoja in tudi ne elementov za sklepanje sporazumov. Tako so tudi odločno premalo vplivali na opredeljevanje ciljev in usmeritev razvoja, na uveljavljanje svojih interesov v organizacijah združenega dela, krajevnih skupnostih ter samoupravnih interesnih skupnostih. Planski dokumenti v tej organizacijah niso nastajali na podlagi sporazumevanja in dogovarjanja delavcev, temveč bolj na podlagi razvojnih zamisli, ki pa so se izoblikovale v ožjih poslovodnih, strokovnih in drugih krogih. Vsebino teh zamisli delavci slabo poznajo in jo zato sprejemajo zgolj formalno. Ugotavljati pa je tudi mogoče, da so se te zamisli oblikovale predvsem na ravni delovnih organizacij.

Tudi ob razpravi osnutkov samoupravnih sporazumov o temeljnih planov je bilo opaziti odsotnost živih in poglobljenih razprav na zborih delavcev; večina pripomb in pobud je bila izoblikovanih v ozkih krogih strokovnih organov. Pripombe, posredovane na sejah skupščin samoupravnih interesnih skupnosti, tako niso bile rezultat poglobljenih razprav delavcev, pač pa predvsem rezultat aktivnosti strokovnih služb in njihove ozkosti pri varovanju interesov organizacij združenega dela. To izhaja tudi iz vsebine razprav, saj je večina razpravljalcev zahtevala zmanjšanje prispevnih stopenj, vsebina programov pa je bila, kot vse kaže, potisnjena v stran.

Iz predlogov samoupravnih sporazumov o temeljih planov je razvidno, da so programi naravnani na 10 % počasnejšo rast družbenega proizvoda, niso pa bile izpolnjene nekatere osnovne zahteve. Zasnove za posamezne objekte niso skladne s stabilizacijskimi prizadevanji za racionalnejšo in cenejšo gradnjo (doseči bi morali vsaj 10 % znižanje predračunskih vrednosti na račun racionalizacij ter odgovornejšega nadzora, hitrejše gradnje, izbora izvajalcev, ponavljanja projektov in zniževanja stroškov projektne dokumentacije); na področju družbenih dejavnosti in upoštevano stališče, da je treba pospešiti izgradnjo objektov za osnovno izobraževanje ter zagotoviti možnosti za prehod osnovnih šol na celodnevno osnovno šolo; gradnja prizidka k zdravstvenemu domu se prenese v srednjeročno obdobje 1986 — 1990 in zagotovijo vsi pogoji za premestitev nekaterih specialističnih ambulant v Topolšico, prostorska stiska v zdravstvenem domu Velenje pa rešuje z organiziranjem obratnih ambulant; za izgradnjo doma borcev in mladine naj se poiščejo ustrezni viri in ponovno oceni in dopolni vsebinska zasnova doma ter prenese izgradnja v naslednje srednjeročno obdobje; gradnja novih objektov za usmerjeno izobraževanje pa se naj prav tako prenese v naslednje srednjeročno obdobje.

Kar zadeva investicije v samoupravne interesne skupnosti materialne proizvodnje je bilo upoštevano stališče družbenopolitičnih organizacij in izvršnega sveta o omejevanju teh oblik porabe, vendar programi še zmeraj ne odražajo dejanskih potreb delovnih ljudi in občanov. Programi samoupravnih interesnih skupnosti so vrednostno zmanjšani za 450 milijonov dinarjev v primerjavi z osnutki samoupravnih sporazumov.

Planiranje v organizacijah združenega dela poteka v težkih okoliščinah sprememb v ekonomski politiki, počasnem sprejemaju sistemskih rešitev (drugi paket ukrepov) in ukrepov gospodarske ustalitve. Zaradi teh vzrokov so priprave dokumentov potekale neusklajeno in s precejšnjo zamudo. Za točne izračune v organizacijah združenega dela še zdaj niso znane dokončne prispevne stopnje in obremenitve.

Programi organizacij združenega dela predvidevajo za naslednje srednjeročno obdobje dokaj različno rast družbenega proizvoda, in sicer od 1 do 10 %, vrsta dilem pa ostaja še na področju investicij. Z dogovori o temeljih plana skupščine občine Velenje so opredeljeni nosilci razvoja; organizacije združenega dela načrtujejo za naslednje obdobje 9,5 milijonov dinarjev investicij (REK 6,29 milijard din, TGO Gorenje 1,72 milijard dinarjev, RŠC 560 milijonov dinarjev in ERA 250 milijonov dinarjev. Organizacije združenega dela načrtujejo za 3,71 milijard dinarjev lastnih sredstev in 14 milijarde dinarjev kreditnih sredstev Ljubljanske banke; z možnostmi bank se načrti organizacij združenega dela razhajajo samo za 5 %. Preostala sredstva pa bo pridobilo združeno delo z združevanjem sredstev.

Večina investicij oz. skoraj vse pa ne zadovoljujejo kriterijem investiranja, opredeljenih v republiškem dogovoru. Področje energetike je zajeto v republiškem dogovoru. Program razvoja računalništva je opredeljen kot skupni program Iskre, Elektrotehne in Gorenja za prestrukturiranje gospodarstva v republiškem dogovoru o temeljih plana.

Kar zadeva zaposlovanje pa bo verjetno treba upoštevati nekoliko večji trend zaposlovanja v naslednjem obdobju.

Hkrati z razpravo o planskih dokumentih bi morala potekati tudi razprava o prostorskem planu. Zaradi ozkega strokovnega pristopa in premajhnega poudarka na izdelavi elementov srednjeročnega prostorskega plana so bila gradiva pripravljena in predložena v razpravo dokaj pozno. Z ozirom na vrsto še nerešenih vprašanj v zvezi z razpolaganjem in odločanjem o uporabi prostora bo treba opredeliti še vrsto usklajevalnih nalog in organizirati temeljite zaključne razprave.

Izobraževalna skupnost

Velike težave zaradi pomanjkanja denarja

Na zadnji seji skupščine občinske izobraževalne skupnosti je bila osrednja točka dnevnega reda obravnava predloga samoupravnega sporazuma o temeljih plana te skupnosti za obdobje od 1981 do 1985.

Tako predlog kot tudi razprava o njem sta pokazala, da bo stabilizacija v prihodnjem petletnem srednjeročnem obdobju močno vplivala na nadaljnji razvoj šolstva v naši občini ter krojila širino in pestrost zastavljenih programov.

V prihodnjem srednjeročnem obdobju, so ugotavljali delegati na seji skupščine, bo zaradi manjših sredstev težko obdržati vse tiste pridobitve, ki so bile v učno vzgojnem programu že vpeljane. Tako se bo najbrž potrebno odreči brezplačnim delovnim zvezkom, učbenikom, ekskurzijam in brezplačni šoli v naravi. Težave bodo tudi s šolskim prostorom, saj naj bi v naslednjem letu hodilo v osnovno šolo 5065 šoloobveznih otrok, leta 1985 pa že 6000 otrok. Ker bomo v tem obdobju dobili le eno novo šolo in ker je pričetek gradnje VI. osnovne šole postavljen šele na konec srednjeročnega obdobja, bodo težave občutne in ne bo pravih možnosti za povečanje števila oddelkov celodnevne šole.

Na seji skupščine so delegati izvajalcev opozorili tudi na težave, ki se pojavljajo zaradi pomanjkanja sredstev za izgradnjo stanovanj. Z izgradnjo pete osnovne šole in pričetkom pouka, bo potrebno dobiti tudi nove učitelje. Ti bodo večinoma potrebovali stanovanja. Teh pa ne bo možno zgraditi z razpoložljivimi sredstvi. Delegati so menili da je potrebno do konca leta poiskati ustrezne rešitve za nakopičene finančne težave in zagotoviti ustrezno izpolnjevanje sprejetih programov. Podali pa so tudi predlog za sprejetje samoupravnega sporazuma o združevanju sredstev za investicije in izdelave plana izgradnje objektov interesnih skupnosti.

Občinska konferenca SZDL Mozirje

Gospodarjenje v ospredju

Prva ugotovitev nedavne programske seje občinske konference SZDL Mozirje je, da programske seje krajevnih in občinske konference niso same sebi namen, da niso posledica navodil, temveč resnična nujnost in potreba. Že vsebinske priprave na konference in njihova izvedba potrjujejo to dejstvo in hkrati nedvoumno zagotavljajo boljše delo socialistične zveze v prihodnje.

V preteklem obdobju se je uresničevanje zahtevnih in obširnih nalog socialistične zveze v Gornji Savinjski dolini kakovostno in vsebinsko izboljšalo, seveda pa pomanjkljivosti še vedno ne manjka. V letošnjem letu je SZDL največ časa in dela namenila gospodarskim razmerjem v občini. Predsedstvo in ustrezen koordinacijski odbor sta sprejela program aktivnosti, katerega uresničevanje naj bi pripomoglo k večjim uspehom na področju politike ekonomske stabilizacije. Kljub sprotnemu spremljanju aktivnosti in očitnim pozitivnim učinkom v socialistični zvezi menijo, da niso storili dovolj in se bodo v prihodnje še bolj potrudili. Veliko pozornost so v tem obdobju namenili načrtovanju in so s stalnim spremljanjem in usklajevanjem družbenopolitične aktivnosti na tem področju veliko prispevali k predvidenemu poteku akcije.

Preskrba prebivalstva je bila tokrat še posebej pereča in je znova v veliki meri opozorila na pomanjkljivo delovanje potrošniških svetov. Sveti posameznih dobrin trgovini seveda ne bi zmogli zagotoviti, lahko pa bi vplivali na pravičnejšo delitev in na drugačen odnos prodajalcev in trgovskih delovnih organizacij do kupcev. Pri krepitvi dela teh svetov bo morala socialistična zveza še marsikaj postoriti.

Dokaj pereča je tudi stanovanjsko gospodarstvo, zato poseben koordinacijski odbor in problemska konferenca na to temo nista bila naključna. Preobrazba stanovanjskega gospodarstva in krepitev družbenoekonomskih odnosov terjata še veliko dela. Veliko so k urejanju zadev na tem področju prispevali zbori stanovalcev v šestih krajevnih skupnostih, seveda pa vrsta problemov še ostaja. Med njimi so najbolj pereči pridobivanje zemljišč za družbeno usmerjeno stanovanjsko izgradnjo, urbanistična dokumentacija, komunalno urejanje in zagotavljanje sredstev ter prepočasna gradnja.

Vzgoja in izobraževanje tudi nista bila zanemarjena. Veliko dela namreč zahtevajo priprave na uvedbo celodnevne šole, ki je v občini še ni in seveda priprave na usmerjeno izobraževanje. Pri tem se pojavlja problem števila učencev za nekatere manjkajoče poklice, pa tudi združeno delo organizacijsko še ni pripravljeno za sprejem učencev na obvezno delovno prakso.

Sprotno spremljanje in ocenjevanje razvoja delegatskih razmerij ni dovolj, socialistična zveza in druge družbenopolitične organizacije in njihova delovna usmeritev bi morale biti nenehni vir za delegatsko delovanje in odločanje. Zelo pomembno je usklajevanje aktivnosti družbenopolitičnih organizacij in programov delegatskih skupščin, vendar se s pravočasnim vključevanjem v priprave na delegatske skupščine socialistična zveza v mozirski občini ne more vedno pohvaliti. Občani se najbolj pritožujejo nad pomanjkanjem povratnih informacij, zato bo v prihodnje potrebnih več zborov občanov in drugih primernih oblik dela.

Seveda je socialistična zveza v Gornji Savinjski dolini v minulem obdobju prav toliko ali pa še več postorila v pripravah na akcijo NNNP 80—81, ki je dobro zastavljena, dela pa ni manjkalo tudi pri nadaljnji krepitvi družbenoekonomskih odnosov v kmetijstvu, čeprav je na tem področju tokrat zatajil svet za družbenopolitični položaj kmečkih žena. Bitka za čim večjo proizvodnjo hrane bo zato vsekakor zahtevala še več izbojevanih bitk na različnih področjih v kmetijstvu.

Kljub vsem naporom občinska konferenca ni v celoti uresničila sprejetega programa, saj se še vedno otepa s prenekatero slabostjo. Tudi v odpravo vseh pomanjkljivosti bo zato usmerjeno njeno bodoče delo, ki pa bo uspešno le, če bodo vse družbenopolitične organizacije, povezane v socialistično zvezo, usklajeno in odgovorno uresničevale dogovorjene in sprejete naloge.

J. P.

KK SZDL Ravne

Ocenili delo

Na volilno programski konferenci krajevne konference SZDL Ravne, ki so jo imeli v začetku tega meseca, so delegati ugotavljali, da so bile vse krajevne organizacije v preteklem mandatnem obdobju precej aktivne, čeprav jim vseh nalog ni uspelo uresničiti. Poseben poudarek pa so na seji konference namenili delu delegacij. Ugotovili so, da delo v celoti ni bilo izpolnjeno tako, kot je bilo zamišljeno. Na to so vplivali številni razlogi. Tako je bilo gradivo za seje pogosto preobsežno in premalo razumljivo. Opozorili pa so tudi na to, da dobijo gradivo, zaradi slabe dostave pošte, v njihovo krajevno skupnost pogosto prepozno. Delegati so med sabo zelo oddaljeni, pri sestajanju pa jih ovira tudi večizmensko delo.

Posebno pozornost so namenili aktivnosti krajevne skupnosti pri zadovoljevanju potreb občanov. Ugotovili so, da je bilo preteklo leto izredno delovno. Tako so pripravili tri kilometre dolg odsek ceste za asfaltno prevleko, ki jo bodo položili prihodnje leto. Uredili so tudi telefonsko omrežje v dolžini desetih kilometrov in tako pridobili 23 telefonskih številk. To je za krajevno skupnost pomembna pridobitev, saj doslej niso imeli telefonskih priključkov. Ob teh večjih akcijah pa so reševali tudi druge probleme. Urejali so 17 km krajevnih cest, reševali težave zimske službe, pomagali krajanom pri urejanju vodovodnih omrežij. Veliko so storili na področju ljudkse obrambe in narodne zaščite ter uspešno izvedli akcijo NNNP.

Na konferenci so pohvalili izredno aktivnost krajanov, ki so se vseh akcij udeleževali polnoštevilno ter tako opravili številna dela prostovoljno. Vse krajevne organizacije so med seboj dobro sodelovale ter se aktivno vključevale v problematiko krajevne skupnosti.

Na programsko volilni konferenci so ponovno spregovorili tudi o enem od najbolj perečih problemov, s katerim se krajani ubadajo že nekaj let. To je cesta 4. reda, ki je speljana po krajevni skupnosti in ki je bila zgrajena iz referendumskih sredstev ter ob pomoči in sodelovanju krajanov. Asfaltirana cesta je dolga šest kilometrov, vendar je sedaj že močno uničena, saj je bila vsa leta izredno slabo vzdrževana, poleg tega pa tudi ni bila grajena za takšen promet in toliko število avtomobilov, kot jih imajo krajani sedaj. Kljub obljubam se z obnovo ceste zavlačuje, kar pa povzroča slabo voljo med prebivalci.

V letošnjem letu se v krajevni skupnosti Ravne niso lotili kakšne večja akcije, ker zanjo niso imeli denarja. Zato pa so se pripravljali na izpolnitev nekaterih nalog, ki jih bodo uresničili prihodnje leto. Tako nameravajo položiti pet kilometrov asfalta na krajevne ceste, pozidati prizidek k osnovni šoli ter urediti centralno ogrevanje v domu družbenopolitičnih organizacij. V prihodnjem letu pa bodo pričeli tudi evidentiranje za funkcionarje v krajevnih organizacijah. To, so menili na volilno programski konferenci, ne bo enostavna naloga, saj je število tistih, ki so sposobni in voljni sprejeti različne funkcije, v tej krajevni skupnosti zelo omejeno.

B. Z.

Cesta skozi Ravne resnično kliče po obnovi

Občinska kulturna skupnost Velenje

Najmanj zadržati že doseženo raven

Delegati skupščine občinske kulturne skupnosti Velenje so na zadnji seji (zbor uporabnikov je bil komajda sklepčen) po krajši razpravi sprejeli samoupravni sporazum o temeljih plana občinske kulturne skupnosti Velenje za obdobje 1981—1985.

Osnovna misel, ki je vodila sestavljalce predloga načrta razvoja za naslednje srednjeročno obdobje je bila, da kljub stabilizacijskim prizadevanjem doseženo raven kulturne dejavnosti ne bi smeli zmanjšati. To pa istočasno pomeni, da v prihodnjih petih letih ne bi mogli vključevati nobene nove dejavnosti, ki bi pomembneje obremenjevala sredstva občinske kulturne skupnosti. Predstavniki občinske kulturne skupnosti Velenje pa so še naglasili, da se srečujejo s težavami pri pripravi normativov oz. standardov za vrednotenje dela. Med razpravo o samoupravnem sporazumu o temeljih plana občinske kulturne skupnosti Velenje za obdobje 1981—1985 in ob krajši informaciji o temeljih plana kulturne skupnosti Slovenije so delegati menili, da bi kazalo delegatsko bazo širše seznaniti z letnimi načrti kulturne skupnosti Slovenije, pa tudi nekateri drugi dokumenti te skupnosti bi morali priti v delegatsko bazo. (npr. program financiranja izgradnje in dejavnosti kulturnega doma Ivan Cankar Ljubljana). Zavzeli pa so se tudi za čimprejšnjo pripravo normativov, ki bi bili osnova za uveljavitev načela svobodne menjave dela.

Ob obravnavi informacije o realizaciji finančnega načrta občinske kulturne skupnosti Velenje za obdobje prvih desetih mesecev letošnjega leta, pri čemer so ugotovili, da so doseženi prihodki med načrtovanimi, so sklenili, da naj bi presežna sredstva ob koncu leta (predvidoma okrog 800.000 din) namenili za financiranje nastopa velenjske Rudarske godbe prihodnje leto na svetovnem prvenstvu, na Nizozemskem.

Dejavnost v letošnjem letu in načrti za leto 1981 so služili izvršilnemu odboru občinske kulturne skupnosti Velenje pri sestavi finančnega načrta za prihodnje leto. Predlogi izvajalcev so za dobre 3 milijone dinarjev presegli načrtovane prihodke. Med razpravo je bila poudarjena potreba po nadaljevanju obnovitvenih del na velenjskem gradu za pridobitev prostorov za postavitev stalne razstave, naše rojakinje, slikarke Majde Kurnikove.

Med razpravo je bilo med drugim poudarjeno, da je treba programske svete pri kulturnem centru Ivan Napotnik sestaviti oz. dopolniti tako, da bodo odražali socialno in starostno sestavo prebivalcev Šaleške doline, kar bo zagotavljalo, da bodo programi abonmajskih in drugih prireditev sestavljeni tako, da bodo sprejemljivi za kar najširši krog ljubiteljev kulture. Delegat prosvetnega društva Šentilj pa je vprašal, ali lahko tamkajšnje prosvetno društvo računa na pomoč občinske kulturne skupnosti pri urejanju društvenih prostorov.

Ob dnevu Jugoslovanske ljudske armade

Velika pripravljenost občanov za varovanje naših pridobitev

V ranih jutranjih urah enega izmed dni v preteklem tednu so se predstavniki vodstev za splošno ljudsko obrambo in družbeno samozaščito občine Velenje odpravili na večdnevni pohod po severnih obronkih občine. Med pohodom so imeli vrsto srečanj in delovnih pogovorov s predstavniki naših in krajevnih skupnostih sosednjih občin, sodelovali pa so tudi predstavniki občinskih štabov iz občin Slovenj Gradec in Ravne na Koroškem, pa tudi obmejnega odseka Dravograd. Med to obliko vzgoje so se podrobno seznanili s terenom, namen pohoda pa je bil nadaljnje poglabljanje, utrjevanje in krepitev splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite ter razvijanje obrambne sposobnosti kot tudi organiziranosti v krajevnih skupnostih in temeljnih organizacijah združenega dela, da bi dosegli kar najbolj usklajeno in še bolj učinkovito sodelovanje med oboroženimi silami in vodstvi za splošno ljudsko obrambo in družbeno samozaščito v krajevnih skupnostih. Hkrati pa je ta pohod sodil tudi v sklop in nalog ob akciji Nič nas ne sme presenetiti, ki bo trajala vse do sredine prihodnjega leta.

Tako so se udeleženci seznanili z delovanjem oboroženih sil v različnih razmerah, izmenjali izkušnje med vodstvi krajevnih skupnosti in tozdi in pri tem ugotovili, da je trenutno stanje samozaščitnega obrambnega mehanizma oziroma njegovega učinkovitost na zelo visoki ravni. Enako velika je tudi pripravljenost občanov in delovnih ljudi naših ter sosednjih krajevnih skupnosti za varovanje in obrambo naše družbene ureditve proti kateremkoli napadalcu.

Predstavniki krajevnih skupnosti so seznanili udeležence pohoda s stanjem in razvojem SLO in DS z nadalnjimi načrti na tem področju. Med temi pogovori so posebno pozornost namenili prizadevanjem za ohranitev hribovskih domačij. Ob tej priložnosti so spregovorili tudi o tem, kaj bi bilo treba storiti, da bi ostali mladi na kmetijah in seveda, kako tem kmetijam zagotoviti njihov nadaljnji razvoj.

Ko so govorili o vprašanjih obrambe in družbene samozaščite, so opozorili na nekatere preveč šablonsko pripravljene načrte, menili, da je treba v njih določene naloge skrajšati in obenem bolj konkretizirati ter razširiti vso to dejavnost na vse občane.

V vseh krajevnih skupnostih, kjer so bili udeleženci pohoda, je bila izražena enotna ugotovitev, da je takšna oblika popotovanja oziroma obiskov najboljši pri najbolj konkreten stik občinskih vodstev z vodstvi zalednih krajevnih skupnosti, saj takšna oblika resnično vpliva na še večjo pripravljenost za izpolnjevanje nalog na tem področju in seveda krepi sodelovanje v krajevnih skupnostih. Odločno pa so med drugim opozorili, da na področju splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite ni in ne sme biti krajevnih in občinskih meja, saj sta obramba in varnost domovine naloga vseh nas.

Predsednik občinskega komiteja za SLO in DS Janez Miklavčič je ob zaključku tega popotovanja izrekel priznanje krajevnim skupnostim in drugim udeležencem iz sosednjih občin, ki so pripomogli k uspešni uresničitvi takšne oblike vzgoje na terenu. Ugotovil je, da je bilo na področju splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite doslej že veliko narejenega, je pa še tudi vrsta nedorečenih stvari, kar bo treba v najkrajšem času odpraviti. S takšnim načinom dela pa je treba nadaljevati tudi v bodoče, saj je to najbolj učinkovita oblika izpolnjevanja. Janez Miklavčič je zadolžil posebno delovno skupino, da podrobno analizira popotovanja in na podlagi tega oceni stanje obrambnih priprav, o tem pa bodo nato razpravljali še odgovorni organi za SLO in DS v občini, vse v cilju nadaljnje krepitve in odpravljanja slabosti, da bi dosegli še večjo obrambno usposobljenost vseh nas.

S. Vovk

Na poti na delovno točko

Na opazovalnici

Stalna zveza z dolino

Na delovni točki

Predstavniki TO KS Mislinja in Paka seznanjajo udeležence pohoda s stanjem na področju SLO in DS pri njih

Med pohodom so se poklonili tudi spominu na padle borce legendarne 14. divizije.

Malica – kosilo

To staro kmečko opravilo ne sme nikoli v pozabo — tega se zaveda tudi Gnojičnikova mama v Ravnah pri Šoštanju

Gustav Šilih

Nekoč je bilo jezero . . .

34 (Dolinska bajka)

»Bratje moji! Vaša volja, izpregovorjena po spoštovanih starejšinah, me je postavila na župansko mesto. Ponosen sem, da smem biti vaš župan, da morem voditi oni rod, ki je pokazal, da zna premagati svoje sovražnike, čeprav mu jih pošljejo sami besi . . . Našega sovraga so poslali besi . . . Sovražijo nas . . . V svojem brezmejnem gnevu ne morejo trpeti človeške sreče in ljubezni . . . Usmilil se nas je Veles, njegova moč je bila večja. Toda tudi svojega dela ne smemo pozabiti; brez našega prizadevanja nam dobrotljivi bog ne bi bil pomagal. Bratje, prosavljajte me kot svojega rešitelja, ali jaz vam pravim, da ste se rešili sami . . . Res sem vam pokazal pot in srečen sem, da sem jo mogel pokazati: samota me je naučila misliti. Ker sem bil Samostal, sem moral sam izvršiti vse tisto, kar ste vi delali skupno. Stvari, ki jih vi niste utegnili opaziti, sem videl . . . In tako sem bil vaš vodnik. Vi pa ste znali pozabiti . . . lastne težave in skrbi ste odvrgli in vsi ste se strnili v eno samo misel, v misel rešitve. Da ni bilo te silne volje v vaših dušah, neustrašenega poguma v srcih vaših, bi je bili zaman pričakovali . . . In pozoj bi bil ostal in vas uničil . . . Vi pa ste bili močni in složni in pokončali ste ga . . . Zato ste sami svoji rešitelji.

In tako vam pravim, bratje: Dokler boste poslušali voditelje, starejšine in župane, one, ki ste jih s svobodno voljo svobodno izbrali sami, tako dolgo boste nepremagljivi in močni . . . Toda gorje vam, če bi v vaših srcih ne bilo več take volje! Izginili bi, sovražniki bi vas brez usmiljenja strli. Oklepajte se, bratje, svojih zadrug — svojih skupnih mater! O, jaz poznam življenje brez zadruge! Neizmerno je grenko, bridkost ga zaliva. In hrepenel sem po zadrugi in pravim vam: oklepajte se je! Vi za zadrugo, ona za vas! Bolj nego kdaj poprej nam je potrebna sloga zdaj! Izgubili smo prelepo jezero: naše oči so ga poznale in naše duše ga ljubile. Izginilo je, ni ga več! Mnogo lepega je prešlo z njim. Težko nam bo po njem . . . Vendar ne nepotrebne toge! Bogovi so nam naklonili v zameno nekaj drugega, dali so nam dolino! Delo naših rok jo lahko naredi še lepšo, še prijaznejšo, nego je bilo naše temnozeleno jezero s svojimi rodovitnimi bregovi . . .

Tajno skrivnost vam še povem, bratje moji! Ko ni še bilo pozoja nikjer, je že vstala v mojem srcu misel na dolino . . . Ponoči je prišla v sanjah, pa me ni več zapustila . . . Naši hribovi, mi je rekla, nam dajejo dovolj živeža, toda zadruge se množe, naraščajo in se tesnijo na zadružnih zemljiščih . . . Kmalu bo primanjkovalo prostora. Zadružani se bodo morali izseljevati in zapuščati drago rodno grudo. Koliko zemlje pa je še skrite pod jezerskopovršino! Tako mi je šepetala misel, božja poslanka . . . In jaz sem iskal in našel . . . Zdaj imamo zemlje zadosti, zadosti za nas in za one, ki še pridejo . . . Toda potrebno bo delo, delo!

Pojdite, dragi bratje, in delajte! Vaše roke pričarajo prelepe poljane iz pustega močvirja! Pozni vnuki vas bodo blagoslavljali, ko bodo hodili za črnimi brazdami in sejali zlato seme v dolinska tla . . . Vaše delo ne preide brez sledu . . . v dolini bo živelo . . .«

II. POGLAVJE.

DOLINA

Mladi prijatelji, pri koncu smo! Moja povest je končana.

Ni pa končana povest o dolini. Ta se šele začenja. Neprestano in nezadržavano se je pletla dalje in plete se še vedno. Končana bo tedaj, ko doline ne bo več, tedaj, ko izgine v velike, nam vsem neznani izmeni časa in prostora. Kdor pa bi nadaljeval njeno povest do tistega dne, ko je vsa ubožna in nelepa vstala iz mokre jezerske postelje, pa do današnjih dni, bi moral napisati debelo, debelo knjigo, in še ne bi vsega napisal. Pisal bi njeno zgodovino, čisto majhen košček zgodovine Slovenstva obenem. Zakaj tesno je bila združena z njegovo usodo, usodo Zalesja.

Poročal bi o neumornem in smotrenem delu Zaleščanov, ko jim je županoval junaški Stojan in se je pusta močvirnata ravan izpreminjala v prelesten vrt; ko so rasla v njem nova, lepša sela in nastajale mlade zadruge — poročal o srečnem življenju in mirnih časih, o bratski slogi in ljubezni. Tako bi poročal o času, ko sta živela Stojan in Domogoj v dolini. Potem se strne list dolinske povesti z velikim listom slovenske zgodovine. In pripovedoval bi o prihodu nemških duhovnikov, oznanjujočih Kristovo blagovest v tujem jeziku, z mečem v roki namesto križa. Slovenci jih niso razumeli, in česar niso razumeli, niso mogli ljubiti; in bili so novi veri nasprotni. Govoril bi o divjih Obrih. Iznova so se opugumili in čimdalje huje napadali mirna slovenska sela. Došla je usodna nemška pomoč, ki je rešila Slovence obrskih grozot za ceno narodne svobode. Nad slovenskimi pokrajinami so zazvenčale težke verige in jih za sto in sto let prikovale v tujčev jarem. S krvavimi črkami bi napisal priče o bojih med brati kristjani in brati, zvestimi stari veri, o preliti krvi, o slovenski neslogi . . . Svetle strani dolinske zgodovine bi se redčile in žalost bi govorila z njih. Prihajali so nemški vitezi in se naseljevali po naših gričih in hribovih med našim narodom. Koder so se prej dvigala slovenska gradišča, nudeča zadružanom zavetja pred sovražniki, tam so se zdaj bahatili sivi gradovi. Ošabni tuici so bivali v njih, sovražili Slovence in jih kakor drugod tudi v Zalesju neusmiljeno zatirali. Tedaj je naš ponosni, samozavestni rod pričel kloniti glave . . . Grajščaki so nadeli selom in hišam in ljudem tuja, popačena imena, so plenili in kradli narodno imetje in se sitili ob krvavih žulih slovenskih seljakov. Vojna se je vrstila za vojno in njena besna baklja je čestokrat posvetila v oddaljeno Zalesje in vžgala na slemenih seljaških hiš krvava znamenja.

Za nemškimi in madžarskimi grozotami so prišle turške. Tisoč in tisoč slovenskih dečkov so odvedli krvoločni Osmani v tujino, odkoder so čez leta prihrumeli kot janičarji, pleneč in moreč huje od Turčina samega. Ko so prenehali turški napadi, so prišle druge nesreče. Vrstile so se kakor v zlokobni procesiji: zdaj je prišlo to gorje, potem zopet kako drugo. Trumoma so ginili ljudje, v groznih mukah umirali, sela so se pogrezala pod pepelom. Ostali so sivi gradovi. Vedno enaki, vedno isti: brez prestanka so tlačili Zalesje, vse huje, vse grozneje nego druge nadloge. Kri so izžemali, telesa in duše plenili, grozoto kopičili na grozoto, s smehom sprejemali obupne kletve slovenskih seljakov.

A tudi mogočni gradovi so propadli: danes izpričujejo le še otemnele razvaline njih preminuli sijaj, njih nekdanjo moč. Dolina pa je ostala in ostala so slovenska sela. Bolj nego kdaj poprej rastejo in cvetejo . . . In v vseh hudih in strašnih časih je ostala slovenska govorica in ostala je slovenska narodna pesem, ki se je glasila veselo in razposajeno preko doline, če so bila srca vesela, in je tožno donela v tihe večere, če jih je mučila žalost . . .

Slovenska pesem je vezala preteklost s sedanjostjo, zbujala spomine na ponosne svobodne čase in dvigala v robstvu sklonjene glave in vzravnala od nevrednega jarma skrivljene hrbte. Nemalo pesmi je bilo rojenih v zaleščanski dolini.

Naš mali znanec Gojmir je postal pevec. Kresna noč mu je dahnila v dušo božanski dar. V navdušenih slavospevih na čast slovenskim bogovom, slaveč narodne junake, je dolbel v zaleščanske prsi neizbrisen spomin na slavo in moč slovenskega rodu. Njegove pesmi so preletele reke in planine, gore in doline, se naselile v vseh dobrih slovenskih srcih, ponavljajoč in obnavljajoč se od roda do roda, vedno lepe, vedno drage. In pridružile so se jim druge. Pesmi so oživljale onemogle slovenske duše in jih ohranile pri življenju . .

Mladi prijatelji! Kdor bi hotel napisati povest o dolini, bi moral napisati povest našega naroda. Vse, kar je doživel on, vse, kar je njemu poklonila mila ali kruta usoda, vse se je odsvitalo v Zalesju, kakor odseva vsak še tako majhen kot v žaru velikega solnca. Kar je doživel slovenski rod ob Muri in Dravi, ob Soči in Savi, vse to je doživelo tudi Zalesje, je doživela dolina . . . Veselje in sreča sta bila v samotnem Zalesju pogostoma večja in čistejša nego na drugih slovenskih poljanah; dolgo, dolgo časa je ležalo nedotaknjeno, od sveta oddaljeno in samosvoje. A nikdar in nikoli se ni veselil Zaleščan, ako so plakale druge slovenske pokrajine. Odprl je srce in plakal z njimi . . . Vzemite zgodovino svojega naroda v roke, prelistajte jo, preglejte pazno njene temne in svetle strani: in imeli boste povest o dolini, kakor se je nadaljevala, toda ne končala, povest slovenske radosti in slovenske bolesti, povest o rodu, ki je živel na njenih prelestnih poljanah, o rodu, ki ni prenehal govoriti svojega jezika in peti svojih veselih in žalostnih pesmi, ko je bil tujčev jarem najtežji . . .

Vaša pot, mladi prijatelji, vas povede v življenje v razne slovenske kraje in pokrajine, vas povede še dalje v razširjeno domovino jugoslovensko: videli boste vso krasoto lepe naše domovine, spoznali narod, ki prebiva po dolinah in hribovih, ob jezerih in rekah, po vaseh in mestih; čuli boste njegovo krepko in jedrnato govorico, se naslanjali ob njegovi pesmi, izrazu njegove duše. Tega ali onega pa povede pot morda tudi v naše ljubo Zalesje. Lepe kraje bo zrl in čul marsikatero ime. Čudno znano mu bo zvenelo na uho.

Po divni Savinski dolini ga povede cesta. Občudoval bo bistro planinsko hčerko, dokler mu ne prišumi nasproti Paka iz peniške soteske, zdaj manj mračno in divje raztrgane nego svoje dni. Odtod se vije cesta v dolino — v naše Zalesje. Koder so nekoč, pred davnimi, davnimi časi pluli lahki zaleščanski brodovi, se razprostirajo danes bogate njive cvetoči vrtovi in zeleni travniki, bele vasi in ponosni trgi.

V poletnem večeru bo šetal po trudnih poljanah. Videl bo, kako valovi zlato klasje v dihu razposajenih vetrov, prihajajočih preko gozdnatih holmov s sivih planin, ki obdajajo dolino na zapadu liki orjaška stena. Bele kmetiške hiše se svetijo med temnim zelenjem, prijazno ga pozdravljajo cerkvice z gričev. Ti, mladi prijatelj, se oziraš naokolo s čudnim, nepoznanim hrepenenjem v srcu . . . Kakor nekoč zbudi tudi zdaj solnca sijaj vsako jutro najprej Gorico, oblije jo v razkošnem preobilju z zlatimi bleski in rdečimi plameni, da zagorijo slemena in vzcvetejo okna belega dvora goriškega. Nad plodonosnimi njivami plava tenka megla, škrjančki se vzpenjajo v modro nebo, po vaseh pojejo in kličejo petelini . . . vse, vse kakor nekoč, pred davnimi časi . . . Marsikaj se je sicer izpremenilo, dobilo drugo obličje, ali dolina se v svojem bistvu ni prav nič izpremenila.

Prihajali in odhajali so tujci. Hoteli so jo pretvoriti in potvoriti, toda preobličiti je niso mogli, kakor niso umeli pregnati iz nje slovenske govorice in slovenske pesmi. Dolina je ostala zanje skrivnost, ki se jim ni hotela razkriti. Ni mogla in ni hotela čuti tujih glasov: sovražila jih je, nasprotovala jim s tajnim sovraštvom in ni jim hotela uspevati. Kamorkoli pa je padlo seme iz poštene roke slovenskega Zaleščana, se je radostno odprla in rodila deseterno ali stoterno. Zakaj že od prvega početka ga je ljubila z ljubeznijo hvaležnega otroka, ki so ga njegovi pradedje izkopali iz jezera; pozneje se je ta ljubezen izpremenila v ljubezen skrbne matere, ki ga je neprestano hranila in sitila. Saj je dobro vedela: on je bil njen najboljši prijatelj, njemu edinemu se je lahko povsem zaupala.

Mladi prijatelji, dolinska skrivnost nam ne more biti skrivnost . . . Našim slovenskim očetom se odkriva rada in z veseljem, sprejme nas kot svoje otroke . . .

Toda eno zagonetko ima dolina še! Tudi za nas . . . Skrivnost Hude luknje in njenih podzemeljskih hramov je še nerazrešena. Dolina ima še vedno mnogo sovražnikov in vse zlobe, tako pripovedujejo dolinske priče, prihajajo od tam. Skrite so, ni jih mogoče videti . . . Neprestano si prizadevajo, da bi škodovali njej in njenemu rodu. Pozoja so Zaleščani ubili, ali njegova kri je po zlobi besov obdržala moč življenja, odtekla v Hudo luknjo in od tam zastrupljala dolino. Vrinila se je povsod: po tajnih ceveh je prišla v zlata zrna in pestre cvetke, v zelene bilke in blagonosne jablane; iz teh se je prikradla v naše ljudi. Dobrim in močnim ni mogla škodovati, dasi jih je oslabila; če pa je spolzela v žile slabičev, jih je docela okužila. Zamrzeli so sladko slovensko govorico, ki se je od prvega početka glasila po tej ravani in teh holmih, zasovražili slovensko pesem, ki jo je ljubila dolina z brezprimerno ljubeznijo.

(Se nadaljuje)

Delitev dela v družinskih skupnostih gimnazijcev v Šaleški dolini

V drugi družini otrok lahko začne obiskovati družabne prireditve, s 14 leti, vendar to starši zelo neradi dovolijo. Od doma so lahko do 22. ure. V vseh družinah so zelo pomembne šolske obveznosti. Starši skrbijo tudi za otrokovo šolanje in razvoj njegovih nagnjenj. Zjutraj gredo vsi starši na delo, otroci pa v šolo. V prvi družini si potem delo razdelijo. S tem imajo več prostega časa, važno pa je tudi, da je vloga žene in matere izenačena z moško vlogo. V drugi družini se otroci popoldne učijo, starši pa pospravljajo in imajo prosti čas. V tretji družini se delovni dan spreminja glede na letni čas, saj imajo nekaj zemlje. Takrat vsi razen očeta, ki skrbi za stroje, krepko primejo za delo. Tudi drugače ima mati polne roke dela. Prva družina ne praznuje cerkvenih praznikov, vse druge pa. Konec tedna preživljajo večinoma skupaj. Drugi dve družini praznujeta, tako cerkvene, kot državne praznike.

Družinsko življenje v treh družinah intelektualcev

Obdelali smo tri družine, v katerih so poklici staršev naslednji: v prvi družini je oče tehnolog, mati profesor, v drugi je oče strojni inženir, mati pedagog, v tretji je oče ekonomist, mati pedagog. Te družine so „srednje stare" saj sta v dveh družinah (1., 2.) oče in mati stara štirideset let in med njima ni velike razlike v letih. V tretji družini je oče 9 let starejši od matere.

Vse družine imajo po dva otroka, najmlajši je star 13 let, najstarejši pa 17 let. Dve družini (3) stanujeta v bloku in gradita hiši. Ena družina (2) pa že ima hišo staro 11 let. Družina, ki ima svojo hišo, ima tudi počitniško hišico in zidanico. Stanovanji, v katerih stanujeta prva in tretja družina, sta trisobni, imata centralno, elektriko itd., prav tako kot družina v hiši. Družina s hišo ima mnogo gospodinjskih strojev, pripomočkov in nov avto. Družini, ki stanujeta v bloku pa z gospodinjskimi pripomočki niso tako opremljeni. Ena od teh dveh družin ima avto precej star, druga pa nov avto. Slabšo opremljenost z gospodinjskimi pripomočki si lahko razlagamo s tem, da ves denar vlagajo v gradnjo hiše, saj jim je to poglavitni cilj. V prvi družini delita delo starša, v drugi in tretji pa to urejajo skupno. V prvi in tretji so ločena na moška in ženska, toda kljub temu lahko govorimo o enakopravnosti, saj je oče v prvi družini zadolžen za čiščenje stanovanja in zalivanja rož, v tretji družini pa pomiva posoda, torej velikih razlik v moških in ženskih delih ni. V drugi družini se delitvi dela upirajo otroci zaradi lenobe, včasih pride celo do prepira. V ostalih družinah pa se nihče ne upira. Če kdo zboli ali ga ni domov, to delo opraljajo ostali člani. Starši so pri odločanju precej enakopravni, v drugi družini delno odločajo tudi otroci. V prvi družini sosedje in prijatelji pomagajo pri gradnji hiše in jim ti pomoč vračajo, če imajo čas. V drugi družini pa sosedom v težavah pomagajo tako, da pazijo na njihove otroke in jim kuhajo. S sorodniki in znanci se v prvi in drugi družini obiskujejo vsi člani, v tretji družini, pa tudi posamezno. V prvi in drugi družini praznujejo: novo leto, 8. marec in 1. maj. Prva družina praznuje rojstne dneve in novo leto skupaj s sorodniki in prijatelji. ostale praznike pa le v krogu svoje družine.

Družini, ki gradita hišo, preživljata vikende ob delu na hiši, druga družina pa takrat hodi na izlete. Oče in mati v prvi in drugi družini v prostem času bereta, gledata TV, mati še plete, oče pa dela v delavnici. Poleg tega pa družina še hodi na izlete. V tretji družini oče gleda TV, hodi na sprehode v naravo ter dela na gradbišču, mati v tej družini nima prostega časa, saj ima veliko družbeno-političnih funkcij. Otroci v vseh družinah berejo, gledajo TV in hodijo ven. V teh družinah se družinsko življenje odvija šele proti večeru, v prvi in drugi preživljata otroka prosti čas vsak zase, ločeno od staršev, medtem ko sta v prvi oče in mati dosti skupaj, čeprav vsak pri svojih opravilih. V tretji družini sta otroka močno povezana, dosti časa preživita skupaj, pa sta starša zelo zaposlena.

V prvi in drugi družini pa so vezi med otroci šibke. Pri vseh družinah je družinsko življenje razbito, predvsem zaradi velikih obveznosti staršev, toda v drugi in tretji se veliko pogovarjajo, kar pa v prvi ne, čeprav je odnos med starši in otroci dober. Starši jim vedno svetujejo in pomagajo iz težav, vendar v prvi družini otroka staršem ne zaupata preveč, medtem ko v drugi družini vlada izredno zaupanje. Starši otrokom precej dovolijo, čeprav v prvi družini o tem odloča uspeh v šoli. Otrok lahko v prvi in drugi ostaja zdoma do 22. ure, drugi družini pa se čas razlikuje ločeno za fante in dekleta — fantje lahko izostanejo uro dlje. Otroke v seh družinah vzgajata oba starša in pri tem ne pride do hujših nesoglasij. Drugače razlik med spoloma ne delajo. Skrbijo za otrokovo šolanje, starša v prvi in drugi družini mislita, da je šola važnejša kot opravila doma, v tretji družini pa je enakovredno.

Obdelava 123 družinskih skupnosti velenjskih gimnazijcev je dala naslednje rezultate:

1. Največ gimnazijcev velenjske gimnazije živi v mestu (Velenje ali Šoštanj) ali pa v njegovi neposredni okolici. Precej več kot polovica ima svoje lastne hiše, mnogi pa si jih še gradijo. Največ družin je „srednje starosti", torej takih, katerih očetje in matere so stari nekaj od 40 do 50 let in imajo odraščajoče otroke od 15 do 20 leta.

2. Očetje gimnazijcev so precej izobraženi, matere le nekoliko manj. Večina družin je dobro situiranih, opazna pa je razlika med precej večjimi zaslužki očetov in mater. Precej mater je tudi nezaposlenih. Njihova gospodinjstva so zelo dobro opremljena z vsemi sodobnimi gospodinjskimi stroji (v veliki so dobro opremljena tudi kmečka gospodinjstva). Vse družine imajo tudi v povprečju vsaj po en avtomobil. Kmečke družine so dobro opremljene s traktorji in drugimi kmetijskimi stroji.

3. Enakopravnost in skupno odločanje o pomembnih družinskih zadevah je v večini družin prisotna, vsaj med očetom in materjo, manj med starši in otroci (slednje v polovici družin). Tam, kjer enakopravnosti ni, so največkrat krivi očetje, pri katerih včasih še najdemo patriarhalno miselnost.

4. V polovici družin vsi skupno opravljajo vsa dela, sicer pa so najbolj obremenjene z delom za družino matere, čeprav jih je več kot tri četrtine še zaposlenih. Na ženske v glavnem odpadejo vsa gospodinjska dela, v veliki meri, pa še skrb za majhne otroke, skrb za vzgojo in šolanje otrok, ter za družinski proračun. Za polovico otrok gimnazijcev vemo, da pomagajo pri vseh delih v družini, za drugo polovico pa si lahko mislimo, da je njihova glavna dolžnost učenje, ki je pri 89 odstotkih družin važnejša kot delo doma.

5. Za problem delitve dela v družinah je pomembno tudi, da skušajo v glavnem vsem gimnazijcem privzgojiti delovne navade, pridnost, pravilen odnos do dela in učenja itd.

6. Pri delitvi dela v družinah gimnazijcev sodelujejo še poročeni in odseljeni otroci (ki jih sicer ni veliko), predvsem pa drugi sorodniki in prijatelji. Ti največ sodelujejo pri takih delih kot so: gradnje hiš in nasploh pri „težjih in večjih delih", pri kolinah, selitvah itd. Medsebojna pomoč s sosedi pri večini družin gimnazijcev ni najbolj razvita (le 21 družin od 109 sodeluje s sosedi tesneje), kar je gotovo posledica dejstva, da večina gimnazijcev živi v mestih, kjer sosedski stiki niso tako pogosti kot na vasi.

KONEC

koledar

Petek, 19. december — Urban
Sobota, 20. december — Evgen
Nedelja, 21. december — Peter
Ponedeljek, 22. december — DAN JLA
Torek, 23. december — Viktorija
Sreda, 24. december — Eva
Četrtek, 25. december — Božidar

mali oglasi

V SLOVENJ GRADCU prodam večjo sodobno hišo. Lavrentije Tihi, Sejmiška 18 62380 SLOVENJ GRADEC Tel. (062)841 — 354.

UGODNO PRODAM AMI — 8 v brezhibnem stanju, registriran do junija 1981 leta. Ogled mogoč vsak dan od 15—20 ure ali po tel. 850-900 int. 145 dopoldne. Betka Jeromel, Srednji Dolič 33, p. Mislinja.

NEGO OTROKU ALI STAREJŠI OSEBI nudim na domu. Naslov v uredništvu.

PRODAM rabljen betonski mešalec in stroj za izdelovanje betonskih fasadnih kvadrov. Pavla Kuster, Mozirje 199.

ZMRZOVALNO OMARO »Gorenje«, nerabljeno, ugodno prodam. Informacije po telefonu 063-850-948.

kino

REDNI KINO VELENJE
19. 12. — petek ob 18. in 20. uri DEBELINKOVE AVANTURE — hongkonški film Režija: Samo Hung Kam po; v glavnih vlogah: Samo Hung Kam Po, Mag Lim.
20. 12. — sobota ob 18. in 20. uri AVTOPRALNICA — ameriški režija: Michael Schultz; v glavnih vlogah: Sally Bojar, Richard Brestof:
21.12. — nedelja ob 18. in 20 uri — AVTOPRALNICA — ameriški
22. 12. — ponedeljek ob 18. in 20. uri IZGANJALEC HUDIČA — ameriška drama; režija: William Peter Blatty: v glavnih vlogah: Ellen Euratyn, Max von Sydow
23. 12. — torek ob 18. in 20. uri KRAMER PROTI KRAMERJU — ameriški; režija: Robert Benton; v glavnih vlogah: Dustin Hoffman, Meryll Streep.
24. 12. — sreda ob 18. in 20. uri KRAMER PROTI KRAMERJU — ameriški
25. 12. — četrtek ob 18. in 20. uri PREŠUŠTNICA — taylanska ljubezenska drama; režija: Piak Poster; v glavnih vlogah; Manop Aswathep, Wandes Sreestrang.

KINO DOM KULTURE VELENJE
22. 12. — ponedeljek ob 20. uri QUADROPHENIA — angleški; režija: Franc Roddam; v glavnih vlogah: Phil Daniels, Leslie Ash.

KINO ŠOŠTANJ
20. 12. — nedelja ob 17.30 in 19.30 uri DEBELINKOVE AVANTURE — hongkonški
22. 12. — ponedeljek ob 19.30 uri PREŠUŠTNICA — taylanska ljubezenska drama.
24. 12. — sreda ob 19.30 uri IZGANJALEC HUDIČA — ameriška drama.

KINO ŠMARTNO OB PAKI
19.12. — petek ob 19. uri AVTOPRALNICA ameriški
23.12. — torek ob 19. uri IZGANJALEC HUDIČA — ameriška drama

gibanje prebivalstva

MATIČNI URAD VELENJE
Poroke:
Ivan JASTROBNIK, roj. 1955, RTV mehanik iz Gornjega Doliča in Ana KREVZEL, roj. 1959, delavka iz Velenja; Radovan PRISTOVNIK, roj. 1960, avtomehanik iz Velenja in Nevri SINANOVSKI, roj. 1963, frizerka iz Celja; Vladimir PODRZAVNIK, roj. 1957, gozdar iz Bevč in Marjana OVČAR, roj. 1960, administratorka iz Bevč; Bogdan OŠTIR, roj. 1956, strojni tehnik iz Velenja in Sonja HRIBERŠEK, roj. 1960, tehnična risarka iz Velenja; Jože RUDOLF, roj. 1954, strojni delovodja iz Pake in Bernarda DREV, roj. 1957, administratorka iz Prelske.
Vinko KRAJNC, roj. 1958, elektrotehnik iz Velenja in Darinka LINDNER, roj. 1961, administrator iz Velenja

Smrti:
Anton PRAUNSEIS, rudar iz Velenja, Jenkova 27, star 42 let.
Frančiška HIRŠELJ, upokojenka iz Zadobrove 46, stara 79 let.

MATIČNI URAD ŠOŠTANJ
Poroke:
Jožef KOVAČIČ, roj. 1956, električar, Mali vrh 73/a in Bernarda MIKEK, roj. 1960, čistilka, Spodnji Razbor 64; Darko BRATUŠA, roj. 1959, rudar, Šoštanj Aškerčeva 3/a in Jožica CVIKL, roj. 1961, gospodinja, Bele vode 1

Smrti:
Franc ČEPELNIK, mizar, Lokovica 116, star 42 let; Helena ZAGODE, upokojenka, Žalec, Hmeljska 2, stara 85 let; Radovan LEKIČ, kmet, Hr.atini pri Kopru 1, star 51 let; Karol ZUPAN, upokojenec, Jelovo pri Radečah 30, star 79 let; Ivan SKOK, žagarski delavec, Kapla 51, star 45 let; Ferdinand ROSENSTEIN, upokojenec, Laze 19/a, star 82 let; Alojz HODNIK, priučen mehanik, Celje, Iršičeva 10, star 47 let; Sonja JARH, druž. upokojenka, Petrovče 4, stara 54 let.

dežurstva

ZDRAVNIKI V ZDRAVSTVENEM DOMU VELENJE
19. 12. 1980 dr. Prenc (dnevni), dr. Žuber (nočni)
20. 12.—21. 12. 1980 dr. Kunej (dežurni) dr. Kosi (pom. dežurni)
22. 12. 1980 dr. Grošelj (dnevni), dr. Kopitar (nočni)
ZDRAVNIKI V ZDRAVSTVENI POSTAJI ŠOŠTANJ
19. 12.—21. 12. 1980 dr. Stupar
22. 12.—23. 12. 1980 dr. Pirtovšek
24. 12.—24. 12. 1980 dr. Lazar
ZOBOZDRAVNIKI V ZDRAVSTVENEM DOMU VELENJE
20. 12.—21. 12. 1980 Miroslav Pavlovič, P. Staneta-Skale 13, Velenje
VETERINARJI V VETERINARSKI POSTAJI VELENJE
19. 12.—25. 12. 1980 — Peter Rihterič, dipl. vet. Šoštanj, Prešernov trg 7 — telefon 881-143

OBVESTILO PREBIVALCEM OBČINE MOZIRJE!

V slučaju smrti dragega sorodnika, ko je treba pripraviti in urediti vse potrebno, si nikar ne delajte še večjih skrbi. Pri PAVLI KUSTER v Mozirju št. 199 naročite postavitev mrliškega odra z vsemi pripadajočimi prti, električnimi in navadnimi svečniki ter emblemi. Ob vsakem času uredi na vašem domu mrliški oder, po želji z belimi, rdečimi ali črnimi pregrinjali. Prekrije stene z žametom s pomočjo posebnega kovinskega drogovja, ki je tudi za obešanje vencev. Pri tem se stene ne poškodujejo. Po naročilu priskrbi in pripelje tudi krsto.

Celotno garnituro odstrani v času pogreba.

Prireditve

Jutri ob 19.30 bo v domu kulture v Velenju premiera članov amaterskega gledališča Velenje. V režiji Janeza Starine iz Celja bodo uprizorili satiro Bulgakova PASJE SRCE.

***

V Rdeči dvorani v Velenju pa bo jutri ob 19. uri sklepna prireditev izbora DISCO PLESALCA 80 na območju velenjske občine. V finale se je uvrstilo 18 plesalcev, med katerimi bodo izbrali tri najboljše posameznike. Najboljši disco plesalec bo za nagrado dobil tridnevno potovanje v London. To nagrado so omogočili Rdeča dvorana, OK ZSMS in Nama Velenje, drugouvrščeni bo lahko teden dni brezplačno preživel na Golteh, kar mu bo omogočilo Gostinstvo Velenje, tretjeuvrščenemu pa bo Rdeča dvorana Velenje omogočila sedemdnevno brezplačno smučanje z uporabo vsega žičniškega sistema na Golteh. Omenimo naj še, da bo gost jutrišnjega disco večera v Rdeči dvorani Tomaž Domicelj.

AVTO ŠOLA ZŠAM VELENJE
tel. 850-6868, int. 34
obvešča občane, ki žele opraviti vozniški izpit, da je začetek tečaja o cestno prometnih predpisih za vse kategorije 5. 1. 1981 ob 16.00 uri v prostorih ZŠAM Velenje, Efenkova 61, Dom učencev III (Šalek), kjer sprejemajo prijave z vplačili vsak ponedeljek, sredo in petek od 15. do 18. ure. Sprejemajo tudi prijave za instuktorski tečaj do srede 24. 12. 1980. Vse informacije dobiti v pisarni združenja.

SILVESTRUJTE TUDI V ZDRAVILIŠČU TOPOLŠICA

Na voljo je še nekaj prostih mest — Bogat silvestrski meni — Pijače po dnevni ceni — Glasba

CENA 600 DINARJEV

Informacije in rezervacije v recepciji Zdravilišča Topolšica, telefon 891-111, 891-112.

Šport

Drugo mesto

V zadnji tekmi jesenskega dela prvenstva SOL—V za moške je domače moštvo Topolšice premagalo OK Malgaj iz Dobrij z rezultatom 3:1 (15:5, 3:15, 15:4, 15:6). S to zmago so osvojili pomembni točki in tako pristali na drugem mestu v jesenskem delu prvenstva.

Za OK Topolšico so igrali: Menih, Štehar nik, Meršak, Marinšek, Golob, Žabkar, Aravc, Blagotinšek, Šmon, Bojadijevski.

Zmaga Ljubnega

V nedeljo je OK Ljubno v telovadnici OŠ Ljubno premagal ekipo Golovca iz Celja z rezultatom 3:1 (15:5, 13:15, 15:1, 15:7). Domačinke so igrale posebno dobro na mreži. S to zmago so si odbojkarice Ljubnega utrdile položaj na sredini lestvice. Za OK Ljubno so igrale: Skok, M. Jeraj, J. Jeraj, L. Mori, M. Mori, Zalesnik, Podmeninšek, Orlovič, Orešnik Cera.

Darko Menih

Dober nastop

Na prvem republiškem tekmovanju v streljanju s standardnim zračnim orožjem, ki je bilo pretekli teden v Grosuplem, so velenjski strelci osvojili dve drugi in eno tretje mesto. Nastopilo je 93 strelcev.

V streljanju z zračno standardno pištolo sta Velenjčana Alojz Trstenjak in Hinko Bola nastreljala 376 krogov in osovojila drugo in tretje mesto. Najboljši je bil Franc Peternel mlajši s 390 krogi, kar je le za dva kroga slabše od svetovnega rekorda. Postavil pa je tudi nov republiški rekord, ki pa je tudi za štiri kroge večji od državnega. ostali velenjski pištolarji so nastreljali: Rajko Srdić 371 krogov, Janez Štuhec 370 in Ivan Benko 362 krogov.

Med mladinci je bil Rajko Torbica s 307 krogi drugi.

Nekoliko slabše so se odrezali puškaši. Med mladinkami je Saška Bola nastreljala 351 krogov, Tanja Pečovnik pa 301 krog. Franjo Žučko s 354 krogi, Dušan Perhač s 340 krogi in Silvo Pesak s 314 krogi pa so se uvrstili od 10 do 20. mesta.

F. Žučko

Podjetje za hidrogradnje, gradnjo prometnih objektov in hortikulturo Velenje

Trebuška 16
63320 Velenje

OBJAVLJA

prosta dela in naloge
1. VODJA PRODAJNE SLUŽBE
2. MATERIALNI KNJIGOVODJA
3. VEČ KV ZIDARJEV
4. VEČ KV TESARJEV

Pogoji:
Pod tč. 1.:
— visoka izobrazba gradbene smeri in 3 leta delovnih izkušenj;
— višja izobrazba gradbene smeri in 5 let delovnih izkušenj;
pod tč. 2.:
— srednja izobrazba ekonomske smeri in 2 leti delovnih izkušenj;
pod tč. 3.:
— šola za KV zidarje;
pod tč. 4.:
— šola za KV tesarje

Prošnje s priloženimi dokazili o izpolnjevanju objavljenih pogojev ih opisom dosedanjega dela pošljite v 15 dneh po objavi na naslov: „Podjetje HPH Velenje, Trebuška 19, 63320 Velenje, tel. 852-308, komisija za delovna razmerja".

O izidu bodo obveščeni kandidati v 30 dneh po opravljenem izboru.

Kulturni center Ivan Napotnik
Velenje

razpisuje

dela in naloge
STROKOVNO-TEHNIČNEGA ADMINISTRATORJA OBČINSKE KULTURNE SKUPNOSTI

Poleg splošnih pogojev morajo imeti kandidati višjo šolsko izobrazbo humanistične smeri, najmanj 3 leta delovnih izkušenj ter biti moralno-politično neoporečni.

Pismene vloge z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo v roku 15 dni na naslov:
Kulturni center Ivan Napotnik Velenje, Titov trg 5, 63320 Velenje.

Samoupravna interesna skupnost za varstvo pred požarom občine Velenje

razpisuje
dela in naloge
1. poklicnega gasilca, ki bo opravljal dela in naloge v gasilskem domu gasilskega društva Velenje

Pogoji:
— kandidat mora imeti vozniški izpit A, B in C kategorije;
— kandidat mora biti zdravstveno sposoben in ne starejši od 40 let;
— kandidat mora imeti izpit gasilca, opravljenega v kateremkoli gasilskem društvu;
— kandidat mora imeti enega od poklicev, in sicer ključavničar, električar, mehanik ali poklic druge sorodne stroke.

Osebni dohodek po dogovoru in po določilih pravilnikov, ki veljajo za delo v poklicnih gasilskih enotah.
Stanovanja ni na razpolago.

Dela in opravila poklicnega gasilca bo potekalo v treh izmenah dežurstva in ostalih tehničnih opravil, ki bodo dogovorjena po katalogu del, nalog in opravil teh delavcev.

Kandidati naj pošljejo pismeno prijavo s potrebnimi dokazili v roku 15 dni po objavi tega razpisa na naslov: SIS za varstvo pred požarom, Celjska 98, Velenje.

REK VELENJE
DO AVTOPARK
Razpisna komisija

RAZPISUJE

prosta dela in naloge

1. Individualnega poslovodnega organa — direktorja DO Avtopark
2. Koordinatorja kadrovsko splošne službe in referenta za kadrovske zadeve

Kandidati za razpisana dela in naloge morajo poleg splošnih pogojev, določenih z zakonom, izpolnjevati še naslednje pogoje:

Ad 1.
— da imajo visoko ali višjo strokovno izobrazbo,
— da imajo 3 oziroma 5 let delovnih izkušenj na vodilnih ali vodstvenih delih,
— znanje vsaj enega tujega jezika,
— moralno-politična primernost.

Kandidati naj pošljejo pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 30 dneh po objavi z oznako „za razpisno komisijo" na naslov: REK Velenje, DO AVTOPARK Velenje, Koroška 64.

Ad 2.
— višja ali srednja šola družboslovne smeri
— 3 oziroma 5 let delovnih izkušenj

Kandidati naj pošljejo pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 15 dneh po objavi z oznako „za razpisno komisijo" na naslov: REK Velenje DO AVTOPARK, 63320 Velenje, Koroška 64.

Kandidate bomo o izbiri obvestili v 15 dneh po opravljeni izbiri.

ZAHVALA

Vsem, ki ste spremili našo ljubljeno mamo

Rozo Rezar

k večnemu počitku, ji darovali cvetje in se poklonili njenemu spominu. Zahvaljujemo se vsem sostanovalcem, dekanu in pevskemu zboru upokojencev. ter vsem, ki ste nam v teh težkih dneh stali ob strani.
VSEM ISKRENA HVALA!

Velenje, dne 9. 12. 1980

Žalujoči mož in hčerke z družinami.

ZAHVALA

Ob bridki in nenadomestljivi izgubi moža in očeta

Leopolda Planka

roj. 1909

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so nam v težkih trenutkih stali ob strani, osebju slovenjgraške bolnišnice, posebno dr. Vraniču in dr. Budni ter dr. Hribarjevi, obema govornikoma oziroma vsej službi, pevcem, rudarski godbi, zlasti pa znancem, kolegom in prijateljem za cvetje in izrečeno sožalje.
Velenje, 8. 12. 1980

Žalujoči: žena Kristina, sin Lado in ostalo sorodstvo.

Modna konfekcija Elkroj

Pomembne vsebinske novosti

V Modni konfekciji Elkroj iz Mozirja novosti pravzaprav nikoli ne manjka, tokrat pa jih je še posebej veliko. Prva se nanaša na šoštanjsko Konfekcijo. Kot je znano je proizvodnja Elkrojevega programa po končno in ugodno razrešenih težavah takšne ali drugačne vrste, v Šoštanju stekla v začetku prejšnjega meseca. V tem obdobju se delavke privajajo na nov način dela in že dosegajo lepe uspehe. Večinoma presegajo 60 odstotkov predpisanih časovnih normativov, posamezne delavke pa se ponašajo tudi s 100 odstotki. V Šoštanju izdelujejo otroške hlače, to pa je hkrati tudi usmeritev za daljše časovno obdobje.

Priključitev šoštanjske Konfekcije je seveda terjala tudi novo samoupravno organiziranost Elkroja. Poslej bodo delovno organizacijo sestavljale temeljni organizaciji Konfekcija Šoštanj in Konfekcija Mozirje ter delovna skupnost skupnih služb. V Šoštanju je zaposlenih 125 delavcev, v Mozirju ali bolje rečeno na Prihovi 368, v delovni skupnosti pa bo združevalo delo 83 delavcev.

Temeljni organizaciji bosta poslovali na načelu skupnega prihodka, ki je uzakonjen v samoupravnem sporazumu o združevanju v delovno organizacijo in v njenem načrtu, odnosi med njima in delovno skupnostjo pa temeljijo na svobodni menjavi dela.

Pomembno je tudi dejstvo, da so se med prazniki v Elkroju preselili v nove delovne prostore. V naslednjih šestih mesecih bodo posodobili transport v skladišču, kar bo bistveno pripomoglo k še večji delovni produktivnosti. Notranji transport bo v sodelovanju s tujim partnerjem izdelala in postavila delovna organizacija Primat iz Maribora, pa tudi transport v šivalnici je domači izdelek. Naredili so ga v murskosoboškem Agroservisu.

V Elkroju z zadovoljstvom poudarjajo, da so že presegli letni načrt prodaje in da so skladišča v tem času prazna. Sedanja proizvodnja je že namenjena pomladi in poletju 1981. Količinsko so letošnji načrt presegli za 5 odstotkov. Ta številka ni večja zato, ker je sprotno prilagajanje modnim novostim terjalo več in predvsem zahtevnejšega dela. Morda še to, da so tudi kooperanti letos izdelali za 21 odstokov več hlač kot v lanskem letu in so prav tako že presegli letni načrt. Uspehom se v Elkroju ne nameravajo odreči niti v prihodnem letu. Kljub zaostrenim pogojem gospodarjenja so prepričani, da bodo z bistveno večjo produktivnostjo izdelali znatno več hlač, kot so jih letos.

Njihov optimizen potrjuje tudi nedavna modna revija v Festivalni dvorani v Ljubljani. Skupaj z butikom Miš-Maš so pripravili prvo otroško modno revije za mlade nadobudneže. Ti so s starši napolnili dvorano in so s svojo mladostno razposajenostjo prireditvi dali svojevrstno obeležje. Tudi mali manekeni so uspešno posnemali svoje starejše vrstnike, velik delež k prijetnemu vzdušju in k uspehu prireditve pa je dal Andrej Šifrer, ki je na sebi lasten način vodil revijo. Prereditev je postregla z vrsto zanimivosti iz sveta otroške mode in nudila tudi obilo razvedrila ob pesmi, plesu in pravljicah. V Elkroju obljubljajo, da bodo revijo znova pripravili na pomlad, navdušeni ocenjevalci tokratne prireditve pa poudarjajo, da bi morali revije pripraviti še v drugih krajih in da ne bi bilo odveč, če bi Elkroj posnemali še drugi proizvajalci otroške konfekcije.

J. P.

Šaleška dolina

Novoletne prireditve za najmlajše

Že vrsto let si občinska zveza prijateljev mladine Velenje prizadeva, da bi tudi najmlajši občani Velenjske občine preživeli prijetne trenutke ob praznovanju novega leta. Odbor za novoletno praznovanje pri občinski zvezi prijateljev mladine je pripravil v ta namen tudi letos vrsto prireditev.

Prireditve za otroke bodo v Rdeči dvorani in v krajevnih skupnostih. Pomembno vlogo pri organizaciji prireditev imajo v krajevnih skupnostih tamkajšnja društva prijateljev mladine. Najvažnejša naloga teh je, da naredijo sezname vseh otrok v njihovi krajevni skupnosti in jih posredujejo občinski zvezi prijateljev mladine. Na osnovi seznamov bodo otroci prejeli vabilo Dedka mraza in tudi darilo. „Razveseljivo je, da so se naši delovni kolektivi odločili za sodelovanje pri uspešni izvedbi novoletnih prireditev in obdaritev otrok. Na vsakega zaposlenega bodo prispevali 80 dinarjev in s tem deležem omogočili, da bodo lahko prireditve potekale po zastavljenem programu", je dejal predsednik odbora za novoletno praznovanje pri občinski zvezi prijateljev mladine, Pane Semečnik.

Znaten delež zbranih sredstev bo odbor namenil obdaritvi otrok. Vsak najmlajši občan naj bi prejel paket v vrednosti 140 dinarjev, kot najpomembnejšo sestavina paketa pa bo tudi letos knjiga in igrača. Drugi del sredstev so namenili opremljanju prazničnih prostorov, in sicer v Velenju, Šoštanju ter letos tudi v Šmartnem ob Paki. Dedek mraz bo obiskal še vrtce in šole ter jih obdaril s kolektivnimi darili. Vodstva šol in vzgojnovarstvenih zavodov so se na osnovi zneska, ki jim ga je odbor za novoletno praznovanje namenil, sama odločila o tem, kakšna bodo ta darila. Novoletne prireditve za najmlajše krajane velenjske občine bodo od 20. do 26. decembra, prostori pa naj bi bili praznično okrašeni že do 15. decembra.

Kot vsako leto doslej tudi v letošnjih novoletnih prireditvah sodeluje vrsta nastopajočih, domačih skupin. Z vključevanjem teh skupin občinska zveza prijateljev mladine Velenje prav gotovo pripomore k spodbujanju amaterske dejavnosti v naši občini. Na osrednjih prireditvah, ki bodo v Rdeči dvorani 24., 25. in 26. decembra, bodo sodelovali učenci glasbene šole iz Velenja z glasbeno igrico „Rdeča kapica" ter ritmična skupina glasbene šole. Na prireditvah v krajevnih skupnostih pa bodo nastopili lutkarji velenjskih in šoštanjskih vzgojnovarstvenih zavodov in člani amaterskega gledališča iz Velenja. Prav gotovo jim bodo igrice, kot so „Hruške dol in hruške gor", „Kosovirja na leteči žlici" in „Ko je medved hotel doseči zvezde" popestril praznovanje novega leta. Za šoloobvezne otroke pa so člani igralske skupine KUD Ivan Cankar z velenjske gomnazije pripravili igrico „Trnuljčica in trije palčki". V splet prireditev se bo vključil še Kino Velenje, ki bo za te predvajal še film Palčica.

Številna prizadevanja, da bi razširili praznovanje še na odrasle, vse krajane naše občine, niso rodila željenih sadov. „Odbor za novoletno praznovanje pri občinski zvezi prijateljev mladine si je vseskozi prizadeval, da bi pripravili praznovanje po svojih možnostih tudi za ostale krajane naše občine. Kljub temu, da letos nismo uspeli, bodo naša prizadevanja tudi v prihodnje usmerjena na to področje," je poudaril Pane Semečnik Dedek mraz bo tako obiskal letos le nekatere delovne sredine občine Velenje, predvsem službe, ki bodo morale tudi na silvesterski dan opravljati svojo dolžnost. Vratarji, delavci postaje milice, zdravstveni delavci in še mnogi drugi gotovo zaslužijo na ta dan vso pozornost, saj morajo tudi takrat skrbeti za vse nas.

Tatjana PODGORŠEK

Razstava akvarelov

Robert Hlavaty

Programski svet za kulturne prireditve kulturnega centra Ivan Napotnik Velenje se je odločil, da bo v velenjski galeriji predstavil akvarele enega izmed najstarejših slovenskih slikarjev, Roberta Hlavatyja iz Trsta, ki je že zelo zgodaj pokazal svoj risarski talent. Že kot dijak je v duhovitih karikaturah beležil obraze tovarišev in profesorjev. Pozneje se je seznanil s slikarji, ki so mu bili po slikarski tematiki najbolj sorodni. Fran Pavlovec ga je napotil k odkrivanju pokrajine in mu sprostil čopič, nakazal barvna in likovna sredstva. Da se je Hlavaty odločil za akvarel je bilo verjetno odločilno pristno, skoraj otroško čustvo, ki potrjuje, da se od prvih njegovih del, morskih motivov in kraških samot, prijazno sporazumeva z naravo. Ob priložnosti je umetnik, ki ga ceni tako domača kot tuja kritika, zapisal: »Zavedam se, da nisem ne Goya, ne Rembrandt. Sodim, da sem s svojimi skromnimi slikami govoril ljudjem o lepoti naše zemlje in mojega Krasa. Jaz sem romantik in cenim čustva, ljubezen svoje zemlje. Hotel sem to povedati tudi drugim. To je moje veliko zadoščenje«.

Razstavo Hlavatyjevih del bodo odprli nocoj, 19. decembra ob 19. uri.

Robert Hlavaty: Zima V

Pomagajmo pticam

Krmilnica pri vsaki hiši

Zima je huda preizkušnja za številne živali, ki v tem letnem času le stežka poiščejo dovolj hrane zase in za svoj zarod. Seveda to ni edina težava, s katero se srečujejo. Mraz in sneg otežujeta gibanje in v neizprosnem boju za obstanek lahko preživijo le tisti najodpornejši. Številnim živalim pomagajo tudi ljudje, ki tako prispevajo delež k ohranjevanju posameznih živalskih vrst in k določenemu ravnovesju v naravi, ki ga s svojim delovanjem sicer pogosto podiramo.

Med živalmi, ki najteže prežive zimske tegobe, so tudi ptice. Prav zato jim številni ljubitelji postavljajo ptičje krmilnice in nudijo hrano in zavetje, ki ga same niso sposobne poiskati. V občini Velenje že vrsto let uspešno deluje društvo za varstvo in vzgojo ptic, ki se tako v času zime, kakor tudi v drugih letnih mesecih trudijo, da bi pticam kar najbolj olajšalo življenje na našem področju. Tako so v letošnjem letu odprli rezervat za ptice v Ravnah pri Šoštanju, kjer načrtno skrbijo za razmnoževanje nekaterih ptic, ki se zadržujejo na tem področju. Društvo vsako leto nakupi precejšnjo količino hrane, predvsem sončnic, prosa, pšenice in koruze s katero potem hranijo ptice na področju celotne občine. Člani društava zelo dobro sodelujejo s šolami, otroci pa so na njihov poziv postavili številne krmilnice. Krmljenje ptic je enostavno, kljub temu pa mnogi grešijo, ker pticam nastavljajo kruh, ki kasneje zmrzne in povzroči pogin. Za krmljenje je potrebno uporabiti predvsem razna žita in sončnice.

V društvu za varstvo in vzgojo ptic pa niso le ljubitelji zunanjih ptic, ampak jedro društva sestavljajo ljubitelji sobnih ptic. Tudi na področju vzgoje sobnih ptic so člani društva dokaj uspešni in so z najboljšimi pticami dosegli zelo dobre rezultate na republiških in zveznih tekmovanjih ter prejeli številna priznanja in medalje. Sedež društva je ob nogometnem igrišču NK Rudar.

Poslušalcem Radia Velenje

Vsem, ki ste prosili, da bi še enkrat predvajali posnetka prireditev, ki jih je v letošnjem letu pripravilo uredništvo Radia Velenje sporočamo, da bo posnetek s **V. SREČANJA MALIH VOKALNIH SKUPIN SLOVENIJE**, ki je bilo 4. aprila v Šoštanju, na sporedu **v petek, 19. decembra ob 16.45 ure naprej.** Oddaji **SAMORASTNIKI KULTURNEGA PARNASA,** ki je bila v domu kulture v Velenju 23. oktobra, pa boste lahko prisluhnili **v petek, 26. decembra ob 16. uri in 45 minut.**

Šmartno ob Paki

Večeri pletenja

Med prizadevna društva v krajevni skupnosti Šmartno ob Paki gotovo sodi društvo prijateljev mladine. Že četrto leto zapored je pripravilo večere pletenja za babice, mamice in mladinke. Vsak ponedeljek se od oktobra dalje zbere v sobi prosvetnega doma do 20 pletilj. Obiskali smo jih tudi mi. Takole so pripovedovale:

Ana Berdnik — uslužbenka

„Večerov pletenja sem se letos udeležila že drugič. Odločila sem se, da si bom dolge zimske večere krajšala s pletenjem. Lansko leto sem se precej naučila, sedaj pa največ pozornosti namenjam krojenju. Pletem za moža, hčeri, pa tudi zase. Prav prijetno je, ko se zberemo ob ponedeljkih v sobi prosvetnega doma, kjer družimo prijetno s koristnim. Pohvaliti pa moram še našo voditeljico Karlo Podvratnik, ki nas res veliko nauči."

Danica Oprčkal — gospodinja

„Čeprav sem že starejša, sem se letos drugič zapored udeležila večerov pletenja. Sicer sem znala že plesti, vendar sem menila, da bi se lahko naučila še več ter tako izpopolnila svoje znanje pletenja. Moja bera je sedaj že mnogo večja. Prav rada po delu na domačiji sedem med šmarške pletilje, se razvedrim in nasmejim. Naredila sem že precej izdelkov, s katerimi bom sodelovala na razstavi v nedeljo, pa tudi ob zaključku večerov."

Marjana Zajko — uslužbenka

„Vseskozi sem si želela, da bi poleg kvačkanja znala tudi plesti. Večeri pletenja so mi prišli za to še kako prav. Veselje imam veliko, in v teh borih dveh mesecih sem se naučila kar precej. Tovarišica Karla nam veliko pomaga, vsaj nam začetnicam. Delo mi gre dobro od rok in prepričana sem, da bom ob koncu večerov pletenja spletla za razstavo kakšen izdelek. Čeprav sem se nekaj že naučila, se bom udeležila teh večerov zagotovo tudi prihodnje leto."

Mimi Jager — uslužbenka

„Doma sem iz Letuša. Mama me je navdušila, da sem se vključila med šmarške pletilje. Letos sem na večerih prvič. Večeri so mi zelo všeč, naučila sem se že veliko, s pletiljami pa preživim tudi prijetne urice. Osnove pletenja sem znala že prej, sedaj pa se lahko pohvalim s pletenjem zahtevnejših krojev in vzorcev. Pridobila sem še nekaj teoretičnega znanja o volni in volnenih izdelkih. Kljub temu, da so večeri mrzli in vožnja iz Letuša ničkaj prijetna, se velja potruditi, saj se vsakokrat naučim kaj novega. Spletla sem že veliko."

Tatjana Podgoršek

Prejeli smo

Kajenje in seje

V mesecu boja proti alkoholu in narkomaniji opažam po časopisu mnogo člankov o boju proti tej vedno hujši nadlogi, kar mi je zelo všeč, saj moramo to zlo odpravljati še v pravem času.

Menim, da bi se morali prav vsi zaposleni na delovnih mestih kot tudi vodilni tega tudi zavedati. Dokler bodo sami taki, mladina ne bo spoznala, kakšna mora biti in preprečevanje ne bo prineslo željenih uspehov. Premnoge družine trpijo zaradi te nadloge, še najbolj pa se mi smilijo otroci, saj jih starša dostikrat zastrupljata z dimom cigarete.

Ker nismo vsi zdravi, da bi lahko vdihovali takšen slab zrak po raznih sestankih, kjer vemo, da se veliko kadi, se teh enostavno ne udeležujemo več. Kajenje bi morali prepovedati na vseh sejah.

Mladina na srednjih šolah že začenja kaditi, kasneje pa še piti. Za takšne kršitelje bi morali ustrezno kazen poiskati tovariši profesorji.

Sem nekadilka in nealkoholičarka. Hudo mi je, ko vidim, kako se mladi zastrupljajo z žganimi pijačami in cigareti. Ne morem razumeti, da je človek kot najbolj pametno bitje na svetu po drugi strani tako nizkoten, da ga ima cigaret pod oblastjo.

Želim vsem, ki si tako uničujejo zdravje, naj čimprej spregledajo in opustijo te slabe navade, da bo lepše njim samim in njihovim družinam, zlasti otrokom.

Občanka

TRGOVSKO PODJETJE N nama LJUBLJANA
Pravo ime, ki vas reši skrbi pred odločitvijo o nakupih za družino in dom. Vse blago v eni hiši!
TOZD VELEBLAGOVNICA VELENJE